Bugün GAZETEMİZ 12 SAYFA

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PAZARTESİ 12 HAZİRAN 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7694

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46*Telefon: 21413 (Yazı)-24370 (İdare)

Mareşal Çakmak Ankaradan Geldi

Genelkurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş, istasyonda İstanbul komutanı ve yüksek rütbeli askerî erkân tarafından karşılanmıştır.

Gafenko Ankarada

Hariciye vekilimiz dost ve müttefik nazır şerefine bir ziyafet verdi

Saraçoğlunun nutkundan:

Hâdiselerin teakubu her ne olursa olsun Balkan Antantı, en mükemmel bir sulh âleti olarak kalacaktır.

Gafenkonun nutkundan:

Kimseye karşı müteveccih olmıyan antantın sulha ve Avrupa muvazenesine lüzumlu olduğunu müdrik bulunuyoruz.

Ankara, 11 (A.A.) — Romanya Hariciye nazırı ve Bayan Gafenko refakatlerinde Romanyanın Ankara büyük elçisi B. Stoyka, Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver ve maiyetleri erkânı ile bugün saat 9.10 da Anadolu ekspresine bağlanmış olan hususi bir vagonla Ankaraya gelmişler ve istasyonda Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu ve bayanı, Ankara vali ve belediye reisi Nevzat Tandoğan, Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemencioğlu, Ankara mevki komutanı General Kemal Gökçe, Hariciye Vekâleti protokol dairesi reisi Şevket Ke-

(Devamı 8 incide)

Devlet sermayesi ile işleyen müesseseler baremi

Yazan: *Sadri Ertem*

Devlet sermayesile işleyen, yahut devletin iştirâki olan müesseselerle sermayesi iki milyon lirayı aşan hususî müesselerin kullanacakları memurların da devlet memurları baremine dahil olması günün meselesi halini almıştır. Henüz hizmetleri tam manasile tesbit edilemiyen bir memlekette bilhassa yeni hizmetleri görecek elemanların mikdarı bollaşmadıkça memurlar meselesini halletmek o kadar kolay değildir. Müşkülât, halledildi sanılan noktadan başlar.

Devlet sermayesile işleyen veyahut hususî sermayeye ait olan millî müesseselerde çalışan memurları umumiyetle devlet bürolarında çalışan memurlarla bir hizada nazarı itibara alan sebepler şöylece hulâsa edilebilir:

I — Ücretler maaşlı memurları devlet dairelerinden çekmektedir. Buna mani olmak için ücret makamlarını maaşa tahvil etmeli ve maaşlar arasında teadül vücude getirmelidir.

II — İçtimaî adalet düşüncesi müsavatı emretmektedir.

III — Devletçilik bütün memurların aynı kanuna tâbi olmalarını emreder.

Bu üç sebebe karşı gösterilen mukabil tedbirler ya tamamen yanlış teşhislere, yahut da yanlış anlamalara istinat etmektedir.

Ücretli memuriyetlere akını men için kanun maddeleri kâfi değildir. Ücreti icap eden haki sebebi ortadan kaldırmalıdır. Bugün bu hali icap ettiren vaziyet ortadan kalkmış değildir.

İçtimaî adalet düşüncesi bu işlere tam bir sebep değildir. Çünkü içtimaî adaleti bir millet içinde muayyen zümre arasında mevzubahs etmektedir. Adalet in mevzuunu sayıları 200 bini bile bulmayan vatandaşlar arasında nazarı itibara almak gayri bir taksim fikrinden başka bir şey değildir. Eğer içtimaî adalet mevzubahs ise Cumhuriyet Türkiyesinin çalışan bütün insanlarını hesaba katmak lâzımgelir. Bu meyanda akla ilk gelen köylü vatandaştır. Ziraatle meşgul olan Türk vatandaşının sayısı umumî nüfusa nazaran %80 i geçmektedir. Türkiye nüfusunun %80 ini teşkil eden bu vatandaşlar her sene 500 milyon liralık hasılat elde etmektedirler. Bunun 300 mil-

(Devamı 3 üncüde)

Barem kanunu bugün müzakere ediliyor

Birçok hatipler söz alarak tenkitlerde bulunacak

Ankara, 11 (A.A.) — Millet Meclisi yarın yeni barem kanun lâyihasını müzakereye başlıyacaktır. Müzakerenin çok hararetli olacağına, birçok hatiplerin söz alarak projeyi muhtelif cephelerden tenkit edeceklerine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Meclis muhafilinde bu işin lâalettayin bir kanun projesi olmayıp çok mühim bir memleket meselesi olduğu ileri sürülmekte, bütün memurlara, maaşlı ve ücretli kaydı gözetilmiyerek müsavi hak ve refahın temini maksadile projeye yeni hükümler konulmasının zarurî bulunduğu beyan edilmektedir.

Bu cümleden olarak uzun zaman devlet hizmetinde bulunmuş memurlardan tahsil dereceleri az olanların bariz bir haksızlığa maruz bırakılmamaları ve devlet hizmetine yüksek tahsil görmüş olup yeni girenlerin maaş derecelerinin bilgi ve kabiliyetleri ile mütenasip bir şekilde olmasının teminine çalışılacağı ilâve edilmektedir.

Diğer taraftan eski rüşdiye ve ilk tahsil görmüş vekâlet memurlarından müdür ve mümeyyizler de dahil olmak üzere birçoklarının yeni baremde derece almak için lise imtihanı vermek üzere Maarif Vekâletine müracaat ettikleri haber verilmektedir. Bu suretle bu sene lise mezuniyet imtihanına hariçten müracaat edenlerin sayısı geçen senelere nazaran birkaç misli fazladır.

Alman ordusunun kuvveti

Dört bir tarafa kafa tutacak vaziyette değildir

Yazan: Vinston Çörçil

Denizaltında yatan babasına çe lenk atmaya götürülen yavru

(Yazısı 3 üncüde)

Fenerbahçe — Midlesex maçında heyecanlı bir an

Fenerbahçenin 31 inci seneidevriyesi dün kutlandı

Sarılâcivertliler ingilizlere 2 - 0 yenildiler

İzmirdeki millî küme müsabakasında

G. saray Doğanspora 4-0 galip

(Spor haberlerimiz 6 ncı ve 7 nci sahifelerdedir)

Alman Silezyasında

Pilsudskinin portresi yırtıldı Polonya armaları ayaklar altında çiğnendi

Kladnoda

Yeni tedbirlerden vazgeçildi

Prag, 11 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Kladno'da bir Alman jandarmasının öldürülmesi üzerine hükûmetçe alınan tedbirlerin müessir olduğu görüldüğünden, Alman hamisi dün akşam alınması mukarrer olan tedbirlerden vazgeçmiştir.

Başvekil general Clias nazır Frank'ı ziyaret ederek hâdise dolayısile derin teessürlerini bildirmiş ve katillerin tevkifi için hiç bir noktanın ihmal edilmiyeceğine dair teminat vermiştir.

Kladno, 11 (A.A.) — Kladno civarındaki köylerde büyük bir heyecan vardır. Alman polisi bir çok taharriyat yapmıştır.

Oppeln, 11 (A.A.) — Alman Silezyasındaki Ratibur şehri, dün Polonyalılar aleyhinde yapılan birtakım harekâta sahne olmuştur. Hitler Jugend erkânından elli kişiden ve Gestapo ajanlarından bir grup, "Polonya yurdu,, binasını istilâ etmiştir.

Bu bina Almanyadaki Polonyalılar birliğinin mahallî binasıdır. Binaya giren grup bu hareketlerini muhik göstermek için Berlinden almış olduklarını söyledikleri bir telgrafı göstermişlerdir. Bu telgraf binanın "Hitler Jugend" lerince müsadere edilmesini âmir bulunmaktadır. Müteaarrızlar bu tebliğatı yaptıktan sonra Polonya federasyonunun evrakını müsadere etmişlerdir. Polonya armalarını ayak altına alıp ezmişlerdir. Pilsudskinin portresini yırtmışlardır.

Polonya yurdunun işgali münasebetile dün akşam Polonyalılar aleyhinde muazzam bir nümayiş yapılmıştır. Polonya yurdu 35 senedenberi bu mıntakadaki Polonyalıların kültür hayatlarının merkezi idi.

Türkkuşu filosu dün geldi

Üç tayyare İstanbul üzerinde uçarak beyannameler attı

(Yazısı 2 incide)

Çinliler Şanghay etrafında çevirme hareketi yapıyor

Hong Kong, 11 (A.A.) — Çekia Ajansı bildiriyor:

Doğu cephesinde faaliyette bulunan Çin çeteleri Şanghay etrafında muazzam bir çevirme hareketi yapmaktadırlar. Bu çevirme hareketi Japonların civar mahallelerle münakale ve muvasalâlarını kesmeye matuftur.

Lunghdan Şanghaya kadar Uanghonun iki sahili Çinlilerin kontrolü altındadır.

Çinliler 4 Haziranda Şanghay yakininde Nanuel Maru ismindeki Japon gemisinin mürettebatını esir etmişlerdir. Çinliler Şanghayın batı kısmını Fransız bölgesinin cenubunda Nanyaç şehrine bağlıyan yol boyunca müteaddit stratejik noktalar işgal etmişlerdir.

Kuelin, 11 (A.A.) — Çin Ajansı bildiriyor:

Çin askerleri geçen 24 Mayısta Kanton şehrine girerek saatlerce süren sokak muharebesi yapmışlardır. Japonlar 20 ölü vermişlerdir.

Hongkong, 11 (A.A.) — Çekia Ajansının Tientsinden aldığı haberlere göre Pekindeki 23.235 mağazadan 1268 i Japonlarm idhal ettikleri afyonları satmaktadırlar. Bu rakamda Japonların tasvibine lisans almış olan kontuvarlar dahil değildir.

Demirspor

Bükreşte 3 - 0 yenildi

Bükreş, 11 (A.A.) — Romanyada Romanya Demiryolları Spor klübü ile Türkiye Demiryolları idaresinin spor klübü olan Ankara Demirspor klübü arasında dün burada büyük bir kalabalık önünde bir maç yapılmıştır.

Birinci haftaym golsüz geçmiş, ikinci haftaymda Rumen takımı arka arkaya üç gol atarak maçı 3 - 0 kazanmıştır.

ŞEHİR İÇİNDE

"Fatih,, i münakaşa

Rumlara İmtiyaz Vermenin Sebebi ne idi?

Mayısın geçen 29 uncu günü İstanbulun fethi günü idi. Yunan gazeteleri Ortaçağ Elen İmparatorluğu payitahtının sukutu gününün yıldönümüne makaleler tahsis etmişler, Elen tarihinin bahis mevzuu olduğu bu yazılarda bugünkü Türk — Yunan dostluğuna hız vermişlerdir.

Bu münasebetle Fatihin mağlûplara verdiği imtiyazın ruhunu tahlil eden (Elefteron Vima) gazetesi diyor ki:

Mehmet II nin Yunan unsuruna karşı gösterdiği muameleyi herkes başka türlü tefsir etmiştir. Bazıları bu muameleyi Kur'anın emrettiğini, bir kısmı da bizzat kendi düşüncesi olduğunu iddia etmektedirler.

Sina manastırının kurnaz keşişleri bizzat Muhammet peygamberden bu yolda imtiyazlar almıştılar. Keza başka padişahlar da Aynaroz ve sair manastırlara bir çok imtiyazlar bahşetmişlerdi. Binaenaleyh Fatih de aynı yoldan yürümüştür. Bunları iddia edenler bir taraftır.

Diğer bir kısım mütefekkirler ise Fatihin ileriyi görerek, hattâ kendisinin ebedî olmadığını düşünerek malûm imtiyazları verdiğini ileri sürmektedirler. Yani galiplerle mağlûplarım — bir nevi — aralarını bularak rahatça padişah tahtında oturmak istemiştir. Hattâ imparatorun nâşını buldurup gömekte ısrar etmesi de bundan ileri gelmektedir.

Patriklik tahtına Yenadios Sholariosu çıkarması da şark ve garp kliselerinin arasını açmak içindi. Sholarios kilisenin birleşmesine şiddetle muhalifti.

Bize kalırsa hakikat bu iki zıt iddianın tam ortasındadır. Fatih Kur'anın ahkâmına uygun hareket etmekle beraber, buna muvazi olarak ta zeki bir diplomat gibi politikasını çizmişti. Bu büyük padişahın bazı mutaassıp halefleri bu imtiyazları paçavraya çevirmemiş olsalardı bugün şarkın iki büyük milleti başka halde olurlardı.

Her ne ise Mehmet II. sayesinde milletimiz kurtulmuştur. Fatihin verdiği imtiyazlar vahdetimizi temin etmiştir. Lâtin işgalile varlığımız kaybolurken, Fatihin imtiyazları bizi faaliyete doğru kamçıladı ve kurtuluş arzu ve emelini bize aşıladı.,,

(Proiya) gazetesinde okunduğuna göre de şehrimizdeki Papalık mümessili başpiskopos Mgr. Rongali refakatinde maiyeti bulunduğu halde 29 Mayısta Fenere giderek "Yeryüzü (?) Patriği,, Venyamini ziyaret etmiştir.

Patrik katolik başrahibini büyük kabul salonunda kabul etmiştir. Bu salonda Fatihin Yenadiosa imtiyaz verdiğini gösteren büyük bir tablo asılıdır.

Mgr. Rongali Papanın teşekkürlerini Patriğe tebliğ etmiştir. İki kilise arasındaki bu temas şayanı memnuniyet bir hâdisedir.

Havayolları Umum Müdürü

Devlet Havayolları Umum Müdürü Ferruh dün tayyare ile Ankaradan şehrimize gelmiştir.

TAKVİM	Pazar		Pazartesi	
	11 haziran 23 Rebiül'A. 37 hızır		12 haziran 24 Rebiül'A 38 hızır	
Vakıtler	Vasa.	Ezanı	Vasa.	Ezanı
Güneş	4 28	4 88	4 29	8 47
Öğle	12 13	4 33	12 14	4 33
İkindi	16 13	8 33	16 14	8 33
Akşam	19 40	12 00	19 41	12 00
Yatsı	21 41	2 02	21 42	2 02
İmsak	2 09	6 28	2 09	6 27

Liman reisliği teşkilâtı

Bazı Memurlar Yeniden Terfi Ettiriliyor

Münakale Vekâleti liman reislikleri teşkilâtı kadrolarında yeni değişiklikler yapmağa ve bu arada terfi müddetleri gelmiş olduğu halde henüz terfi ettirilmemiş olan memurların bu haklarını yerine getirmeğe karar vermiştir.

Limanlarda 15 senedenberi çalıştıkları halde hâlâ terfi etmemiş memurlar vardır. Eğer bu memurlar bugünlerde terfi edemezlerse yeni barem kanunu tatbika başlandıktan sonra bütün terfi haklarını kaybetmiş olacaklardır.

Çünkü barem kanunu neşrinden evvelki terfi müddetlerini tanımamaktadır.

Buna göre terfi müddetleri gelen, fakat bunu kaybeden bir çok eski memurlar yeniden terfi etmek için dört sene beklemek mecburiyetinde kalacaklardır.

Bu vaziyetin birçok memurları mağdur vaziyete sokacağını gören Münakale Vekâleti terfi müddetleri gelen memurları derhal terfi ettirmek için bir liste hazırlamağa başlamıştır. Bu yüzden kadrolarda bazı değişiklikler olacak ve becayişler yapılacaktır. Bu karar, bugünlerde tatbik sahasına konulacaktır.

Dün Sabahki Sis

Dün sabah limanımızda kesif bir sis olmuş ve vapurlar bir müddet işliyememiştir. Sis gece yarısından sonra başlamış ve sabah köprü de açılamadığından Halice vapurlar girip çıkamamıştır.

Sis saat yediye kadar sürmüş ve bu müddet içinde Boğaziçinden Köprüye ve köprüden Boğaz içine ilk vapurlar kalkamamıştır.

Satın Alacağı Eve Bakarken

Bakırköyünde oturan kazancı Remzi Zeytinlik mahallesinde satın almak istediği evi görmeğe gitmiş, evin balkonunu tetkik ederken birdenbire muvazenesini kaybederek ikinci kattan sokağa düşmüştür. Muhtelif yerlerinden ağır surete yaralanan Remzi hastaneye kaldırılmıştır.

Londra - İstanbul Hava Hattı

İngiliz kraliyet hava hatları "Emperyal Ervay,, şirketi ile Yunan devlet havayolları İstanbul — Londra, İstanbul — Atina yolcu hatlarının açılması için hükûmetimize müracaat etmişlerdir.

Bu yollar da açıldığı takdirde bütün hava hatları memleketimizden geçmiş olacak ve bu suretle Avrupa, Asya, Afrika birbirine bağlanmış bulunacaktır.

Bir Kız Parlayan Benzinden Yandı

Beşiktaşta bir kızcağızın yanmasına ramak kalmıştır.

Şenlikdedede oturan Kezban Yüksel akşam üzeri bir tenekeye benzin doldurmuş ve entarisini temizlemeğe başlamıştır. Fakat bu sırada dikkatsizliği yüzünden entarisinin etekleri mangala girmiş ve benzinler birdenbire parlamıştır. Bir dakikada alevler içinde kalan odada şaşıran kızcağız, feryada başlamış, mahalle bekçisi Mehmet yetişerek uzun çalışmadan sonra ateşi söndürmeğe muvaffak olmuştur. Kezbanın bacakları yanmış, bekçi Mehmet de ellerinden yaralanmıştır. İkisi de tedavi altına alınmışlardır.

Memleket turuna çıkan Türkkuşu filosu geldi

Üç tayyare İstanbul üzerinde uçarak beyannameler attı

Memleket turuna çıkan 11 tayyareden mürekkep bir Türkkuşu filosu dün sabah 8,02 de Ankaradan kalkmış, Eskişehre gelmiştir. Filo havanın muhalefeti dolayısile Eskişehirde bir kaç saat kadar tevakkuf etmiş, saat 14,10 da Yeşilköy hava bölüğü meydanına inmiştir.

Uçucular, Yeşilköy Hava Kumandanlığı meydanında yüzbaşı Halis, teğmen Burhan, Havayolları Müdürü Abdullah, Türkkuşu müfettişi Savni, Hava Kurumu Başkanı Rıza ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır. Filoya umumî Başkan Binbaşı Nuri kumanda etmektedir. Sabiha Gökçen, Naciye Toros, Muzaffer Sel, Edibe Sayım, Sahavet Yılmaz, bizzat tayyare kullananlar arasındadır.

Filo bu sabah yedide Yeşilköyden kalkarak doğruca Edirneye gidecektir. Oradan Bursa, İzmir, Konya, Adana, Merzifon, Kayseriye gidip Ankaraya dönecektir. Tayyareciler Yeşilköyde yüzbaşı Halis tarafından hazırlattırılan büfede izaz edilmişlerdir. Müteakiben üç tayyare İstanbul üzerinde uçuşlar yapa rak şu beyannameleri atmışlardır:

"Liseliler ve lise mezunları,

Türkkuşunda tayyareci subay ve Türkkuşu öğretmeni olunuz. Yurt, semalarının müdafaası için sizi bekliyor. Hepinize kahramanların kahramanı olmak yolu açılmıştır. Hava Kurumu ve Türkkuşu başkanlarına müracaatla şeraiti öğrenebilirsiniz.,,

İlk uzun seyahate çıkan Sahavet Yılmazla Muzaffer Sel, İznik gölü üzerinde havanın yağışlı olmasına rağmen seyahatlerinin çok iyi geçtiğini söylemişlerdir.

Kömür depoları için yer aranıyor

Nafıa Vekâleti yeni inşa edilecek kömür depoları işinin bir an evvel halli için alâkadarlara emir vermiştir. Evvelce İngiliz mühendisleri tarafından hazırlanan projeler üzerinde yeniden tetkikler yapılmaktadır.

Bu projeler depoların Kuruçeşmede inşa edilmesi gözönünde tutularak yapıldığından şimdiki vaziyette bazı değişiklikler yapılması lüzumlu görülmüştür.

Depoların inşa edileceği yer henüz katî olarak intihap edilmiş değildir.

Fakat her halde bunların boğazda olmıyacağı muhakkaktır. Çünkü bütün alâkadarlar boğazın güzelliğini bozacak olan bu vaziyete taraftar değillerdir. Depolara Marmara tarafında bir yer aranmaktadır. Bu mevsim içinde bu hususta katî bir karar verilecek ve Kuruçeşme kömür depolarından derhal temizlenecektir.

Yeni depolar, son sistem tesisatı haiz olacaktır. Depolara kömür boşaltma ve buradan vapurlara yükleme işleri tamamen makinelerle ve çok seri bir surette yapılacaktır. Aynı zamanda yeni depolar etrafa kömür tozu yayılmaması için lâzımgelen tesisatı haiz olacaktır. Yeni depolara iki milyon lira sarfedilecektir.

Üsküdar Amerikan Kız Lisesinde

Mezunlara dün merasimle diplomaları verildi

Üsküdar Amerikan Kız Lisesini bitirenlere diploma dağıtma merasimi dün okulun Bağlarbaşındaki binasında yapılmıştır. Talebe velilerinden ve irfan hayatımıza mensup birçok zevattan mürekkep büyük bir kütlenin hazır bulunduğu bu merasime İstiklâl marşile başlanmış, ve yeni mezunlardan Perihan İlercil türkçe olarak küçük bir hitabe irat etmiş ve hoş geldiniz demiştir.

Yeni mezunlardan Sevinç Yalaz yine türkçe olarak "Türklerde tezyinî sanatlar,, mevzulu etüdünü okumuştur.

Yeni mezunlardan Beatriki Yuvanoğlu da "lisan,, mevzuu hakkında ingilizce olarak hazırladığı etüdünü okumuştur. Mektebin koro heyeti türkçe, ingilizce birçok güzel şarkılar söylemiş, bunlardan sonra bu toplantıda bir konferans vermek üzere davet edilmiş olan Şehir Meclisi azasından Refik Ahmet Sevengil "Yeni Türkiye de iş terbiyesi,, mevzulu bir konferans vermiştir.

Bunu müteakip mezunlara diplomaları mektep müdürü Bayan Martin tarafından verilmiş, okul şarkısı yeni ve eski mezunların iştirakile söylendikten sonra merasime nihayet verilmiştir.

Üsküdar Amerikan Lisesini bitiren genç kızlarımız şunlardır:

Melâhat Ahıskalı, Muallâ Berkmen, Makbule Büyükalkan Jale Dural, Ragıbe Erdem, Filiz Erol, Yıldız Erol, Güllenk Suna, Sara Fıratlı, Perihan İlercil, Vartuhi Kırmayan Jale Özel, Mahmure Özmercan, Hasmik Sarafoğlu, Güzin Saylam, Nezahet Şenol, Ulya Şahinbaş, Sirarpi Tavityan, Sevinç Yalaz, Beatriki Yuvanoğlu.

Genç kızlarımızı tebrik eder, bundan sonraki hayat ve mesailerinde de memlekete hayırlı olmalarını dileriz.

Muayene kaçağı esnaf çok

Bunlar Biran Evvel Yakalanmalıdır

Esnafın sıhhî muayenesi bu ay sonunda tamamlanmış olacaktır. Şimdiye kadar binlerce esnaf muayenelerini yaptırmıştır. Fakat yapılan tetkiklerde İstanbulda bilhassa gıda maddeleri satan veya imal eden yerlerde çalışan binlerce kişinin sıhhî mumayenelerden kaçtığı anlaşılmıştır.

Bunların içinde verem, frengi gibi bulaşık hastalıklara müptelâ olanların bulunduğu anlaşılmaktadr. Bu şekilde muayene kaçağı olan esnafın mikdarı tahminî olarak 10 bin kadar hesaplanmaktadır.

Bu vaziyette 30 bin esnaf bulunan şehrimizde bu mikdar üçte biri teşkil ediyor demektir. Belediye ve esnaf cemiyetlerinin halkın sıhhatile alâkadar olan bu mühim meselenin bir an evvel halline girişmeleri istenmektedir.

Şehirde sıhhî muayenesiz esnaf çalışması büyük bir tehlike addedilmektedir.

Fatih Maliye Şubesi

Fatih maliye tahsil şubesi ve tahakkuk şubesile malmüdürlüğü için Kıztaşında yaptırılmasına karar verilen binanın temelatma merasimi bugün saat on beşte yapılacaktır. Merasimde Vali Lûtfi Kırdar ve defterdar hazır bulunacaktır, yeni bina çok modern şekilde olacaktır.

Yunanlı Talebeler

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Yunan deniz talebeleri dün serbest olarak şehirde gezintiler yapmışlardır. Talebelerin bulunduğu Aris mektep gemisi bu akşam üzeri limanımızdan ayrılacaktır.

Ayasofya Mozayıklarını Çıkaran Mütehassıs Geldi

Ayasofyada bulunan üzerleri sıvalı mozayıkları temizleyen Amerikalı mütehassıs Vitmor yeniden faaliyete başlamak üzere şehrimize gelmiştir. Mütehassıs sene sonuna kadar çalışmalarına devam edecektir.

Bu mevsimde Meryem ile çocuğunu bir arada gösteren tasvirin meydana çıkarılacağı umulmaktadır.

Dövüşen Kadınlar

Küçük Çiftlik Parkında iki kadın arasında bir kavga olmuştur.

Park artistlerinden Vasiliti kıskançlık yüzünden Leylâ isminde bir kadın tarafından dövülmüş ve elbiseleri parçalanmıştır. Leylâ yakalanarak polise teslim edilmiştir.

Erkek Döven Kadın

Evvelki gece Beyoğlunda bir hâdise olmuş, bir kadın bir erkeği adamakıllı dövmüştür.

Abanoz sokağı sakinlerinden Münevver kendisine sarkıntılık eden ve fena lâkırdılar söyleyen amele Ömer Rıza isminde birinin üzerine hücum etmiş ve yere yatırdıktan sonra adamakıllı dövmüştür. Münevver polis tarafından yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

Bir dalgıç Haliçte boğuldu

Müddeiumumilik Tahkikata Başladı

Evvelki gün akşam üzeri Haliçte feci bir kaza olmuş, denizden demir çıkarmakta olan bir dalgıç bataklığa saplanarak boğulmuştur.

Hâdise Eyüpte çelik fabrikası önünde olmuştur. Fabrika sahibi Ragıp rıhtım önünde batan mavnadan demirleri çıkarmak üzere Eşref, Ahmet ve Hamdi isimlerinde üç dalgıç tutmuştur, bunlardan ilk olarak Hamdi dalgıç elbisesini giyerek denize inmiş, fakat aradan uzun müddet geçtiği halde kendisinden bir işaret alınamamıştır.

Aşağıya hava vermekte olan arkadaşları şüphelenmişler ve derhal denizde araştırmalar yapmağa başlamışlardır. Uzun çalışmalardan sonra zavallı amelenin Halicin dibindeki çamurlara saplandığı ve boğulduğu anlaşılmıştır. Battığı yerden çıkarılan genç Balat hastanesine kaldırılmışsa da yapılan muayenede öldüğü tesbit edilmiştir. Hava veren makinede bir bozukluk olup olmadığı da araştırılmaktadır.

Müddeiumumilik tahkikat yapmağa başlamıştır.

Yalovada su ihtiyacı

"Yalovadan 30 Haziran tarihile yazılıyor:

Yalova kasabasında Rüstem paşa hayratından olan su yolları ve çeşmeler bundan 35 sene evvel harap olmuştu. O zaman ahalinin ricası üzerine rahmetlinin evkafından 117 bin kuruş sarfile tamir olunmuşsa da sular bir müddet aktıktan sonra yine haraba yüz tutarak, yirmi senedenberi kasabamız ahalisi zaruret çekmekte idiler.

Bu defa nahiyemizin müdürü olan Vidin muhacirlerinden Saatçı zade İbrahim Ethem Efendi bu yolları bizzat keşif ve muayene ederek 12 bin kuruş kadar meblâğ sarfı ile suların istenildiği gibi akacağını meydana koyduğundan, bu para ahalinin ianesi ve müdürün geceli gündüzlü gayretile yolların tamirine muvaffakıyet hasıl olmuş ve sular bol bol dereden kasabaya akmakta bulunmuştur.,,

Yukarıki satırlar 54 yıl evvelki bir gazete neşriyatıdır. Yalovaya dereden bol bol akan su bugün akıyor mu? Bunu bilmiyoruz; fakat Yalovaya giden gazeteciler, Yalovalıların fazla kireçli su içmekten hastalıklara uğradıklarını ve vapur iskelesine 13 kilometrelik bir yerden içecek bekliyip durduklarını anlatıyorlar.

Konvansiyonel geci geldi

Avrupadan gelen konvansiyonel treni dün sabah iki buçuk saat geç gelmiştir. Bu gecikmeye makinenin Bulgaristanda Borisevzat istasyonuna yakın bir yerde birdenbire bozulması sebep olmuştur. İstasyondan diğer bir makine tedarik edilinceye kadar iki saatten fazla bir zaman kaybedilmiştir.

Sarhoş Bir Kadın Merdivenden Düştü

Galatada Zürafa sokağında oturan Leman evvelki gece kendisini kaybedecek derecede rakı içmiş, bu vaziyette evin merdiveninden yuvarlanarak ağır surette yaralanmıştır. Leman Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Çemberlitaşta oturan Satenik adında bir kadın da gece yarısı caddede nâra atarken yakalanmıştır.

Alman ordusunun kuvveti

Dört bir tarafa kafa tutacak vaziyette değildir

Yazan: Vinston Çörçil

İngiliz muhafazakâr mebuslarından ve İngilterenin en yüksek siyasi muharrirlerinden Vinston Çörçil, Sovyet Rusya ile İngiltere, Fransanın anlaşmasını müteakip bu sulh kuvvetinin bundan Avrupaya sükûn temin edeceği ni ve Almanyanın bu muazzam kuvvet karşısında taarruz projelerinden vazgeçmesini aşağıdaki makalesinde bildiriyor:

Sovyet Rusya ile üç taraflı bir anlaşma yapmak hakkında Fransız ve İngiliz efkârıumumiyelerinin kararı ve bu karardaki süratleri şayanı hayrettir.

Komünizm nefretini hâlâ mukaddes bir prensip olarak kabul eden bir çok kimselerin muhalefetleri artık tesirini kaybetmiştir. Fakat bu değişikliğin bir panikten veya ümitsiz bir müzayekadan mütevellit olduğu zannedilmemelidir. Bu değişiklik mevzuubahis üç devletin haricî siyasetlerindeki menfaat olgunluğunun anlaşılmış olmasından ileri gelmiştir.

Müşterek menfaatleri sulhtur.. Harp ile hiç biri bir şey kazanamaz, bilâkis hepsi bir şey kaybeder.

Bu üçlü anlaşma etrafındaki kararlar o kadar geniş bir vaziyet almıştır ki, silâhlanmış veya silâhlanmak üzere olan devletlerden müteşekkil bir blok kurmak mümkündür.. Bu blok o kadar vasî olacaktır ki diktatörler taarruza hazırlanırken hareketlerini uzun uzun ve inceden inceye tartmağa mecbur olacaklardır.

Sovyet Rusyanın müşterek müdafaada Garp demokrasilerile birleşmek suretile bu sahalarda büyük bir lûtufta bulunduğu zannolunmamalıdır. Bugün milletlerin yekdiğerlerinden lûtfen isteyip, lûtfen kabul edecek zamanları değildir. Bugün müessir kombinezonlara girmek için kuvvetli ve esaslı menfaatlerin bulunması şarttır. Bu meselede de Sovyet Rusyanın derin menfaatleri mevcuttur. Alman lejyonlarının Karadenize gelmesi ve Karadenizde bir Nazi deniz harp filosu teşkili Rusyanın hayatını tehlikeye koyabilir. Nazilerin Ukraynadan tatmin olunmaları ancak Rusyanın bundan büyük bir zarar hissetmesile mümkün olabilir.. Polonyanın istiklâli, Fransa ve İngiltereden ziyade Rusya için ehemmiyetlidir .

Baltık devletlerile Finlândiyanın Almanlar tarafından istilâsı, yalnız başına büyük Piene'in harplerine yeniden başlasa bile yine Rusyayı sıkacaktır.

Binaenaleyh haricî siyaset bakımından palâmanter demokrasilerle Sovyet Rusya arasında şayanı hürmet ve müsavi menfaatler esası vardır.

İşte bu sebepler üç devlet sulhu projesine hayat verdi..

Bu iş o kadar ileriye götürülmüştür ki, bugün artık alâkalı devletlerden hiçbiri, yüz milyonlarca işçiyi mevcudiyetlerini temin ve âkıbetlerini tayin eden bu müşterek emniyetten mahrum etmek mesuliyetini yüklenemez..

Ben şahsan ne komünizm, ne de geçmiş tarihler hakkındaki kanaatlerimi değiştirmediğim halde, daha başındanberi Sovyet Rusya tekliflerini, Fransız ve İngiliz tekliflerine tercih ettim. Sovyet teklifleri basit mantıkî ve müşterek menfaatlere uygundur. Türkiyenin tesiri de çok mesuttur, ve bir sene evvel Türkiye ile İngiltere arasında bir anlaşma zemini hazırlanmış olması da Mösyö Çemberlayn'in itibarı neticesidir.

Garp devletleri sulh blokunun stratejik vaziyetini tetkik eden ler, Avrupanın cenup şarkındaki vaziyetimizin 1914 tekine nazaran ne kadar kuvvetli bir şekil almış olduğunu görerek memnun olurlar.

Finlandiya ve Baltık devletlerini garanti etmek için de ciddî maniler olamaz. Sovyet Rusyanın bu devletleri üç devlet tarafından garanti edilen bir pakta toplamak hakkmdaki teklifi muvafıktır.

Sulh binasmda bir çatlak bırakmakta hiç bir sebep yoktur. Bazı kimseler şöyle diyorlar: "Bu devletler garanti edilmeği arzu etmezlerse o zaman ne yapılabilinir?

Filhakika Litvanya, Letonya, ve Estonya Almanlar tarafmdan istilâ edilir veyahut bu memleketlerde inkişaf etmekte olan nazi propaganda ve hileleri sayesinde nazi sistemine bağlanırlarsa bütün Avrupa harbe sürüklenecektir.

Baltık devletlerinin istiklâlleri Polonya için en büyük ehemmiyeti haizdir. Polonya ile Baltık devletleri arasmda teker teker ve hep birlikte, siyasî ve askerî münasebetler başlamıştır.

Baltık devletlerinin istiklâl veya bütünlükleri, Almanlar tarafmdan tehlikeye düşürülürse, Polonya dövüşmeğe mecbur kalacaktır. İngiltere ile Fransa da silâha sarılmağa mecburdurlar. Rusyanın da dövüşmesi lâzımdır. Niçin, daha şimdiden böyle müsait bir zamanda bu şekil bir dövüşün önüne geçecek olan tedbirler alınmasın?.

Bugün içinde bulunduğumuz vaziyete göre, daha üçlü anlaşma imzalanmadan bu küçük devletlere de vaziyet almalarını teklif etmek biraz fazla olur.

Yalnız, üç büyük devletin, Baltık devletlerinin Almanlar tarafmdan istilâ veya inhidamını, dostane bir hareket olarak kabul etmeyeceklerini bildirmeleri kâfidir.

Herkes önümüzdeki hafta zarfmda sulhün muhafazası için bu büyük adımın atılmasını ümitle bekliyor.

Ekseriya şu tuhaf suali duyuyoruz: "İngiltere ve Fransa garanti vermiş oldukları, Polonya, Romanyanın veyahut ta Baltık devletlerinin yardımma nasıl koşabilecekler?.,,

Buna karşılık olarak miktarı kâfi nazi kuvvetinin garp hudutlarımda tutulduklarıtakdirde,şark ta taarruza uğrayan devletlerin muzafferiyetini temin edecekle rinin muhakkak olduğunu bildirmek kâfidir.

Şarkta müessir bir cephe kurulması, İngiliz ve Fransızların garptaki askerî kuvvetlerine ve şarktaki Rusyanın kalpten gelen yardımına bağlıdır.

Biz ne Alman ordusunun kudretini, ne de çok yakın bir tecrübe geçirmiş olan Alman milletinin zekâsını, dört bir tarafa kafa tutabilecek vaziyete olduğunu kabul edemeyiz.,,

Bundan sonra Alman ordusunun da tamamen ihmal edilmiyecek bir kuvvet olduğunu, ancak, ufak büyük bir çok devletlerden teşkil edilmiş olan bir cephe karşısında muvaffak olamıyacağını bildiren muharrir makalesine şöyle devam ediyor:

Tabiî hiç kimse istikbalin bu müthiş sırlarını çözemez ve bu sisler arasında terazinin hangi tarafa meyledeceğini kestiremez.

Fakat şansların hangi cihete müteveccih olduklarmı görmek te müşkül değildir.

Hayatları tehlikeye giren bütün devletleri garanti eden bu üçlü anlaşmanın, bütün teşebbüslerin muvaffakıyetsizlikle neticelendiği Avrupada en pratik ve en müessir siyaset olduğundan emin olabiliriz..

Bu düşünceleri yazarken, Alman idarecilerinin de hücum etmek üzere kendilerini çemberlemeğe çalışmadığımızı bilmelerini işaret ederim.

Komşularmın yaptıkları bu anlaşma ve kombinezonlar tamamen tedafüî mahiyettedir.

Kudüste

Iki bomba patladı beş ölü var

Kudüs, 11 (A.A.) — Posta merkez bürosunun mektup kutularına saklanmış olan iki bomba infilâk etmiş ve beş kişi öldürmüştür. Bunlardan dördü Yahudi polisi, biri bir İngiliz askeridir. Bir kaç ay evvel inşa edilmiş olan posta binasının duvarı tamamile çökmüştür.

Diğer cihetten Hayfanın şimalinde kâin Meshek ismindeki Yahudi köyünün silâhlı bir çetenin taarruzuna uğradığı bildirilmektedir.

Köylülerden biri ağır surette yaralanmıştır.

—o—

İngiliz zabiti serbest bırakılmıyor

Tokyo, 11 (A.A.) — İyi malûmat alan Japon kaynağından bildirildiğine göre, Artita bu sabah Sir Robert Craigie ile yaptığı mülâkat esnasında, Japon hükûmetinin Kalganda mevkuf bulunan İngiliz ataşemiliterinin serbest bırakılması hakkındaki isteği reddettiğini İngiliz büyük elçisine bildirmiştir.

—o—

Edenin nutku

Londra, 11 (A.A.) — Eden bugün muhafazakârların bir toplantısında söylediği nutukta İngilterenin taarruza karşı mukavemet siyasetini artık değiştiremiyeceğini ehemmiyetle kaydetmiş ve Sovyetlerin de biran evvel sulh cephesi içine alınması lüzumunu tebarüz ettirmiştir.

—o—

Yugoslavya sefirlerini değiştirdi

Belgrad, 11 (A.A.) — Yugoslavyanın Milletler Cemiyeti nezdindeki daimî murahhası Şumenkoviç Ankaraya, Varşova elçisi Vukoviç Atinaya, Londra büyük elçisi Kassidolats Berne, Prag elçisi Protiç Varşovaya, Ankara elçisi Subotiç Londraya, Atina elçisi Vazareviç Brüksele tayin edilmişlerdir.

—o—

Hayvanları himaye kanunu hazırlanıyor

Ankara, 11 (Hususi) — Ziraat Vekâleti yeni bir hayvan himaye kanun lâyihası hazırlamıştır. Lâyiha esaslarına göre, her türlü nakliye vasıtalığı vazifesini gören hayvanlara fazla yük yükletilmiyecek, ihtiyar, hasta ve zayıf hayvanlar bu gibi işlerde katiyen kullanılmıyacaktır.

Hayvan sahipleri hayvanlarının sıhhî vaziyeti ile yakından alâkadar olacaklar, ahırlarının temiz bulundurulması, hayvanlara muhtaç oldukları yiyeğin tam vermek için azamî ihtimamı göstermeğe mecbur tutulacaklardır.

Kanun hükümlerini yerine getirmeyenler cezaya çarptırılacaklardır.

—o—

Piyango çekildi

Tayyare Piyangosunun keşidesine dün başlanmıştır. Büyük ikramiye dün çıkmamış, bugüne kalmıştır. Dün çıkan on beş bin liranın yarısını Cihangirde Kuloğlu sokağında 3 numarada oturan Seyfi isminde birisi kazanmıştır.

Seyfinin bileti 1/2 olduğundan tam 7500 lira alacaktır. Dün bayi Nimet kendisini sabahtan akşama kadar aramışsa da Seyfi gezmeye gitmiş olduğundan bulamamıştır. Parası bugün verilecektir.

Thetis kurbanlarına yapılan âyin çok hazin oldu

Babası tarafından üç defa görülebilen bir aylık çocuk da âyine götürülmüştü

Geçenlerde 101 mürettebatile batan, ve bu yüz bir kişiden ancak beşi kurtulabilen, onun da ikisi ölen Thetis İngiliz denizaltı gemisinin bedbaht kurbanları için, kaza mahallinde bir âyin yapılmış ve bu âyine, kurbanların ailelerile birlikte yüzlerce İngiliz iştirâk etmişti.

İngiliz gazetelerinin hususî muhabirleri bu acıklı hâdiseyi şöyle tesbit etmektedir:

"İçerisi ağlayan, hıçkıranlarla dolu sıra sıra gemiler üzerinde Thetis denizaltı gemisinin battığı felâket noktasına gidiyoruz.

Kocaman bir madenî tabut içinde gömülü evlâtları için hıçkıran ihtiyar anneler, yine bu tabutta mahbus kocalarından birdenbire dul kalan genç kadınlar elele oturuyorlar.

Bu matem tutanların en genci, kucakta getirilen bir aylık bir yavrudur. Denizaltı gemisinde boğulan babası, onu doğduğundanberi ancak üç defa görebilmiş sonra sefere çıkmıştı.

Sarı saçlı bir denizci anlatıyor:

— Thetis hareket etmeden evvel, göverteye çıkmış ve müretteb atın mektuplarını vermiştim. Benim de bu sefere iştirâk etmekliğim mukarrerdi. Fakat son dakikada plân değişti. Benim yerime bir başka adamı tayin ettiler.

Âyini yapmağa giden gemiler, birkaç mayin gemisi ile iki torpido muhribi, bir denizaltı ve birkaç tahlisiye gemisidir.

Gemilerden biri üzerinde bulunan denizaltı mektebi rahibi âyine başladı. Kadın, erkek, çoluk çocuk, denizle gök arasında dalga dalga kaybolan bir sesle hep bir ağızdan Allaha niyaz ediyorlar.

Ondan sonra suya çelenkler atılmağa başlandı. Önce amiral gemisinden çipa şeklinde mavi bir çelenk düştü. Sonra evlâtlarını kaybetmiş anneler, kocalarından mahrum kalmış genç kadınlar, yetim çocuklar ve nişanlılar çelenklerini attılar.

Thetis denizaltısından kurtulan üç kişiden biri, çelengini attıktan sonra göverteninparmaklığına dayanarak başı önüne eğili olduğu halde öylece kaldı.

Arkadaşları ona bir şeyler söylüyor, fakat o işitmiyor, sadece dalmış denize bakıyordu. Dakikalarca düşündü, hıçkırdı.

Beyaz saçlı bir baba, "evlâdım! Neredesin?,, diye titriyerek haykırdı ve olduğu yere bitap yuvarlandı. Hastabakıcılar hemen onun başına koşuştular. Gemilerin birindeki ateş müfrezesinden üç defa silâh atıldı. Ve matem kafilesi ağır ağır ayrılmağa başladı. Çelenkler madenî tabut içinde nefessiz boğulanların fedakâr ruhunu temsil eden bir güzellikle su üzerinde yüzüyor.

Aynı saatte bütün İngiltere bu mateme iştirâk etmiştir.

Devlet sermayesi ile işleyen müesseseler baremi

(Baştarafı 1 incide)

yon lirası her sene istihsal masrafı olarak ayrılır. Geri kalan 200 milyon liradan bir kısmı vasatî beş nüfustan ibaret olan 1.751.239 çiftçi ailesine isabet eder. Senede adam başma safi kâr olarak 13 lira isabet bile etmez. Ayda adam başma düşen mikdar yüz on kuruş kadar bir şey tutar.

İçtimaî adalet mevzubahs ise bunları da hesaba katarak maaşları buna göre hesap etmeli dir.

İçtimaî adalet meselesi bu şekilde mevzubahs edilmedikçe ve hakikî millet kütlesi hesaba katılmadıkça ağızlara alınmamalıdır. Bu büyük bir yalan olur.

Eğer mevcut şartlara göre, yani mevcut kanunların bahsettiği haklara göre mütalâa edilirse kanunu ayakta tutabilecek imkânları gözönünde tutmalıdır. Fakat içtimaî adalet davasını bir takım zümrelere maske olarak kullanmamalıdır.

Devletçilik demek, bütün işleri kırtasiyeciliğe sevketmek demek değildir. Devlet bürolarının zarurî olan şartlarını iş hayatının icaplarına uydurmak bir mecburiyettir. Esasen devletçilik devlet işlerinin sınaî ve ticarî müesseseler gibi mes'uliyet deruhde etmesi, onlar gibi şevkle, süratle işlemesini temindir. Yoksa onların faaliyetlerini kısmak, bir tomar kâğıt yığını haline koymak demek değildir. Devletin alâka gösterdiği iktısadî müesseseleri faaliyetlerine zarar vermeden işletmesi tabiidir. Bütün kanunlar, nizamlar ancak bu esası bozmadıkça faydalı olabilirler.

Şu halde bu kanun yapılırken nazarı itibara alınacak şey devlet ve millet müesseselerinin bozulmadan, aksamadan, kendi bünyesine uygun şekilleri alarak inkişaf etmesini temin etmelidir.

Bunun için de devlet smaî ve ticarî müesseselerinin işletilmesi hususunu işin bünyesine terketmeli ve kanun, asgarî ile azamî ücretleri tayin etmelidir.

Sadri ERTEM

Öğrenebilir miyiz?

Dostlar alış verişte görsün!

"Doyçe Allemagne Çeytung,, İngiliz anlaşmasını neden kabul ettiğimizi izah vesilesiyle yazdığı bir makalenin sonlarına doğru şu hükmü veriyor:

"Bazıları Türkiyenin Almanya ile olan ticarî münasebetleri yüzünden Berlinin bir nevi kölesi veya hiç olmazsa tâbii haline girdiği zannını taşıdığından bahsetmektedirler. Böyle bir şey iddia eden kimseler acaba takdir etmezler mi ki, Almanya gibi büyük bir memleketin Türk mallarını yüksek fiyatla satın alması ve ona fazla döviz güçlüğü çektirmeden istediği maddeleri temin etmesi büyük bir şans eseridir.,,

Almanya gibi çok nüfuslu bir memleketin — sürekli olmak üzere — yüksek fiyatle Türk malı müşterisi olması bizim için gerçekten bir şans olurdu; hattâ fiatin yüksek değil maliyetini kurtarır bir hadde kalması bile bu güzel talii kıymetten düşürmezdi; fakat bu müşterinin aldığı mala karşılık ödediği malm da fiatini dilediği gibi yükseltmek imkânı kendi eline kalmamış olsaydı...

Bu imkândan o müşteriyi mahrum etmek mümkün olmadığı, yâni almacak malla verilecek mala önceden birer bedel tayin edilmediği ve edilmek te mümkün bulunmadığı müddetçe bu alışverişte iyi taliin kime güldüğünü Alman meslektaşlarımız elbette farketmişlerdir. Türk matbaacılığı kullandığı maddelerin hemen hepsini dışardan alan bir sanayi şubesidir. Geçen yıl meselâ 50 fenikten aldığımız bir mal, başka memleketlerde bu fiatin muadilinden aşağı düştüğü halde, adım başına 55, 60, 70 oldu ve bunu yapan Alman fabrikasının kendi hesabı değil, fabrikaların başmın bağlandığı Alman hükûmetidir.

"Senden çok mal alacağım, yüksek fiat te vereceğim,, diyen bir müşteri, "Sen de benden mal alacaksın,, demelidir, bunu dediği ve kabul ettirdiği gün aldığı malın bedelini öyle bir para ile ödemek imtiyazını elde etmiş oluyor, ki malını satan Türkiyede yüksek fiyatın ancak hayali kalmıştır. Bu vaziyeti bizim Nasrettin Hocamız "Dostlar alış verişte görsün!,, nüktesi ile ifade etmişti.

Görüp düşündükçe:

Dil meselesi

Son günlerde dilimize karışan bir takım kelimelerden şikâyetler ediliyor. Bir takım isimlere sataşılıyor. Eğer bu sözler üsünde morfoloji ve fonetik bakımdan bir inceleme yapılmış olsaydı, hükümlerin sebeplerine bakacak ve kendi hükmümüzü ona göre verecektik.

Halbuki ortada böyle ciddî bir şey yoktur. Herkes, kendi zevkinin ölçüsünü kullanarak konuşuyor. Şu söz iyi, şu fena. Şu ahenkli, bu tatsız, böylesi güzel, öteki çirkin deyip duruyorlar.

"Zevk", şüphesiz büyük bir kuvvettir. Sanatkâr kendi zevkinin potasında, sözün cevherini eritir, temizler, pürüzsüz bir hale kor. Dilin hakikî sahipleri onlardır. Fakat bu sahipliğin de bir hududu var. Hiç kimse hudutsuz bir saltanat süremez.

Ortaya atılan sözler, gerçekten ahenksiz şeyler midir? Yoksa bunlar, marazî bir zevkin kurbanı olarak mı dilimizden sürülmek isteniyor? "Etrüsk", "Ülev" sözlerile, meselâ "patlıcan" sözü arasında bir mukayese yapılsa, hüküm, acaba hangisinin aleyhinde çıkar? O patlıcan ki "pat", "lı", "can" gibi biribirinden beter üç ahenksiz hecesile kulakları tırmalar durur.

Hepimiz biliriz, ki biz bu kelimeyi söylerken parçaları aslâ aklımıza gelmez. Ve ahenksizliğini itiyatlarımız örter. Şu halde bazı sözlere düşman oluşumuzun sebebi ne?

Sonra, bunların birer yadigâr olmak gibi çok kıymetli tarafları da var. El sürülmemek, dil uzatılmamak lâzımdır.

Dile meselesinde, bizim gerçekten uğraşmamız lâzımgelen nokta, yabancı kelimelerin gittikçe çoğalışıdır.

Meselâ iki gün evvel bir gazetede "sığınak,, kelimesi yerine "Refuge" sözünün kullanıldığını gördüm. Yarın bir başkası çıkıp buna "Abri" de diyecek.

Niçin sığınak değil de Refuge, yahut Abri diyelim? Bunu anlamağa imkân var mıdır? Bence, işte kalemlerin çarpışacağı dil davası.

Bununla uğraşalım.

Hakkı Süha Gezgin

Bugünkü
Hâdiseler ve şahıslar
hakkında faydalı malûmat

Çölde tatlı su elde etmek çareleri bulundu

Sovyet ilim akademisi, Orta Asyanın çöl ve geniş step mıntakalarını kıymetlendirebilmek çarelerini, senelerdenberi, tetkik etmekteydi. Filhakika, bu step - lerde otlaklar mevcuttur. Yalnız içilebilecek tatlı su yokluğu, buralarda geniş mikyasta hayvan yetiştirme faaliyetine set çekmektedir. Bu sebepten de su meselesi, birinci derecede bir ehemmiyet kesbetmektedir.

İlim Akademisinin buralara gönderdiği araştırma heyetleri - nin raporlarına göre Orta Asya çöllerinde su tamamiyle yok değildir; fakat oldukça çok top - rakaltı sularının üst tabakalarını mühim miktarda tuz ihtiva etmektedir. Meselâ, Kara - Kum çölünün merkez mıntakalarında sudaki tuz litrede vasatî 20 ilâ 25 gramdır, yani bu sular Hazer denizi sularından bir buçuk iki misli daha tuzludur.

Bugün, ilim akademisi coğrafya enstitüsünden S. Heller'in ileri sürdüğü bir ilmî usul teklifi ile, buralarda tatlı su elde edilmesi meselesi halledilmiştir. Heller'in ileri sürdüğü usul, malûm bir fizik ve kimya hâdisesine dayanmaktadır. Bu hâdise, suyun, buz tutmakla, tuzunu kaybetmesidir. S. Heller, buralarda bulunacak tuzlu suların, kış mevsiminde, hususî mahallere getirilmesi, burada tabiî soğukla buz tutturulması ve bu suretle de tuzunun kaybettirilmesini ileri sürmüştür.

Akademi, 1937 - 1938 kışında, bu usulü, Kara - Boğaz - Göl mıntakasında tecrübe mahiyetinde tatbik etmiş ve bu tecrübeler, müsbet neticelerle nihayetlenmiştir. Geçen kış ta, aynı tecrübelere, bu sefer daha geniş mikyasta ve Kara - Kum'un merkez mıntakalarında devam olunmuştur. Tuzlu su, kuyulardan ve diğer muhtelif membalardan almarak bu işe tahsis olunan hususî araziye sevkedilmiş ve burada da su, Orta Asya çöllerinde kışın süren soğuk havaların tesirile donmuştur. Bilâhara yazın gelmesiyle tabiî surete eriyen buzdan hasıl olan tatlı sular, aylarca muhafaza edilebilecek kapalı mahzenlere nakledilmiştir. Tecrübeler, bu usulle, insanlar ve hayvanlar için, çok büyük miktarda içilecek su elde edilmesi imkânlarını, tam olarak isbat etmiştir.

Teknik ve ekonomik hesaplar da, bu usulün geniş mikyasta kullanılması suretiyle, çöl mıntakalarında hayvan yetiştirilmesinin pek çok genişletilebileceğini teyit ettiğinden, halen, Kara - Kum çölü mıntakasındaki kolhoz ve sovhozlar lüzumu kadar buz tutturma sahaları hazırlamağa başlamıştır. Bu kıştan itibaren, bu usul, artık tamamiyle tatbik sahasına intikal edecek ve Kara - Kum çölü, çöllükten geniş bir hayvan yetiştirme mıntakasına tahavvül edecektir.

Bu usulün tatbiki, çöl mıntakalarında bulunan endüstri müesseseleri için de büyük faydalar temin edecek mahiyettedir.

MİHVER

Şık ve ucuzluk mihveri

Beyoğlunda 178 No. Galatasaray Lisesi karşısında DAVİD mağazası, yaz mevsimi için satışa çıkardığı gayet zarif ipek roplarında temin edilmiştir. Fiatlar rekabetsizdir.

Hakikî vakalara istinaden

Amerikada Alman casusları

— 14 —

Doktor Griebl böyle bir ithamda bulunmağı reddetti.. Ve bütün bunların asılsız olduklarını, kendisinin böyle bir mektup yollıyamıyacağını avukat Dikse bildirmiş ve mektubun bir kopyasını da Amerikan konsolosluğuna yollamıştı.

Avukat Diks Doktor Griebl ile anlaşıncaya kadar davayı geriye bırakmağa muvaffak olmuş ve bu arada Viyanaya kadar da gitmişti.

Fakt nihyet 14 teşrinievvelde Nevyork divanıharbi davayı tetkike başladı.. Muhakeme reisi hâkim John C. Kuox idi.. Jüri âzaları da ne Amerika, ne de Almanya hesabına tarafkirlik etmiyecek Amerikan vatandaşlarından seçilmişti.

Yalnızca Rumrich, suçlu vaziyetine düşüyordu.. Tam üç gün kendini müdafaa etti..

AVUKAT DİKS, HAKİKÎ SUÇLU BENİM OLDUĞUMU İDDİA ETTİ

Avukat Diks, Doktor Grieblin benim bir casus, bir yahudi, hakikî suçlu olduğumu ve kaçmak için kendisine yardımda bulunduğumu kendisine söylemiş olduğunu iddiaya yeltendi..

Avukat Diks benim için böyle bir tuzak hazırlamış, benim casuslar ile birlik olduğumu, rüşvet yediğimi ortaya atmağı tasarlamış ve bunun için birçok teşebbüslerde bulunmuştu. Hattâ Viyanaya giderken bizim müfettişlerden birini de şahit olarak götürmüştü..

Avukat ile birlikte gitmiş olup birçok defalar doktor Griebl ile görüşen müfettiş Mak Langhlin şahadet mevkiine gelip yemin ettikten sonra şunları söyledi:

— Doktor Griebl ile konuştum, ve bana bunları söyledi.

"Mecburî olarak yalan söylüyorum.. Almanyada kendime sığınacak bir yer buldum.. Tabiî beni kaçırması için Mösyö Turrou'ya iddia olunduğu gibi beş bin dolar falan vermiş değilim. Böyle ifade vermediğim takdirde beni bekleyen akıbeti takdir edersiniz.. Mösyö Turrou ve şefi önündeki itirafatımı da hiç bir zaman yalanlamıyorum..

Doktorun bu sözlerini nakleden Langhlin, doktorun vaziyeti idare etmiş olduğunu bildirdi.

Kiks her ne şekilde mümkünse beni öyle itham-etti. Ona göre ortada bir casusluk teşkilâtı, bir Gestapo mevcut değildi. Bütün bunlar benim hayalimden çıkmış bir romandı ve ben herkesi tehdit ile itirafa mecbur etmiş idim.

AVUKAT DİKS SUİNİYETTE İLERİ GİDİYOR

Diks müdafaa için çok garip ve aynı zamanda müşkül bir yola sapmış idi.. Fakat ne yazık ki bu saptığı yolun çıkmaz olduğunu pek geç anladı.. Hakikati inkâr etmeğe ve hâkimlere de tecavüze başladı..

Benim hakkımda iddialarının hiç birinde tutturamayınca bu kere hâkimlerden birini itham ederek, isticvapların birinde bulunmamış olduğunu ileriye sürdü.. Fakat yapacağı hücumlara kendini o kadar kaptırmıştı ki nihayet kendini bu keşmekeş içinde unuttu.. Hâkimi itham ederken yanlış tarih söyledi, mevzuubahis günde hâkimin vazifesinde bulunduğu tevsik edilince Diks bir kere daha yaş tahtaya bastığını anladı..

Fakat bütün bu muvaffakıyetsizliklerden sonra Diks yeni bir yola saptı.. Europa vapurunun güzel berberi Johanna Hoffman hakkında salâhiyet itirazında bulundu.. Güzel kadına isnat edilen suçlar bir Alman gemisi üzerinde işlenmişti, binaenaleyh Alman topraklarında işlenmiş sayılırdı. .

Bu vaziyet karşısında Amerikan divanıharbinin salâhiyetsizlik kararı vermesi ve aynı suçtan Johannanın Alman mahkemeleri tarafından muhakeme edilmesi lâzımgeliyordu..

Jüri heyeti müzakere odasına çekildiği zaman o zamana kadar susmuş olan hâkim Knoks da kat'i düşüncelerini söyliyerek jüri heyetine casusların hakikî mahiyetlerini bir kere daha izah etti..

Dost bir memleket topraklarında casusluk yaaprak o memleketin her türlü tesisat ve müdafaa plânlarını çalmağa teşebbüs eden bu kimseleri affetmek doğru olamazdı..

Esasen efkârıumumiye onların bu menfur hareketlerinden büyük bir teessür ve nefret duymaktayrı..

MAHKÛMİYET KARARI

Muhakemenin kararı belki de henüz hatırlardadır. Jüri heyeti maznunların suçlu olduklarına karar verdi.. Elde bulunan dört suçlu mahkûm edildiler. Diğer on dört suçlu ise esasen halifirarda idiler..

Verilmiş olan cezalar şunlardır:

Voss altı sene müddetle hapse mahkûm oldu.. Güzel Johanna Hoffman dört sene hapis cezasına çarptırıldı.. Heyeti hâkime bu kararın Alman gemilerin de garson veya müstahdem olarak çalışanlara bir misal olmasını da işaret ediyordu.

Galsser ve Rümrich ikişer seneye mahkûm oldular. Rümrich itirafatiyle hükûmetin yapmış olduğu tahkikata yardım etmiş bulunduğundan bu husus bir esbabı muhaffefe olarak kabul edilmiş idi..

Halbuki bu suçluların her biri yirmişer sene hapis cezasına müstahak idiler..

Bu davadan bir tek esaslı ve müsbet netice çıkarabiliriz: Bu iş bizim birçok zayıf taraflarımızı meydana koymuş idi.. Halkı müteyakkız olmağa sevketmesi ve Amerikada hiç bulunmıyan casuslarla mücadele teşkilâtının kurulmasına yaraması bakımından da faydalı olmuştur..

Nitekim, benim bu son tahkikatımı neşretmemin sebebi de budur..

— BİTTİ —

NOT: Bu tahkikatını neşretmek için istifa etmiş olan Mösyö Leon Turrou'nun bu istifası kabul olunmamış ve kendisi Amerikan hükâmeti casuslarla mücadele teşkilâtı şefliğine tayin olunmuştur.

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Kr.
3 aylık	260	425 »
6 aylık	475	820 »
1 yıllık	900	1600 »

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda 50 kuruş; dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

TİCARİ MAHİYETTE OLMIYAN KÜÇÜK İLÂNLAR

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Hizmet kuponu getirenlere küçük ilân tarifesi yüzde 25 indirilir.

Vakit hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREN İlân Bürosu eliyle ilân kabul eder. *(Büronun telefonu: 20335)*

VAKIT SPOR MUSABAKASI

Futbol, Güreş, Yüzme ve Atletizm Amatörleri Arasında

SPOR Yıldızını seçiyoruz

BİRİNCİYE

Bir Bisiklet

Ali Rıza (Fenerli)

Ikinciye: — Şık ve kıymetli bir saat; üçüncüye: — bir çift iskarpin; dördüncüye: — Bir şapka; beşinciye: — Bir senelik Resimli Hafta abonesi; altıncıdan onuncuya kadar: Birer boyunbağı; 4 kişiye birer çift ipekli çorap; 10 kişiye birer adet Tayyare piyango bileti, onbeş okuyucumuza birer şişe büyükkolonya; 15 okuyucumuza birer şişe küçük kolonyao 25 kişiye birer tuvalet sabunu; ayrıca 150 kişiye muhtelif cins hediyeler.

Müsabakaya iştirâk Koponu : — 91 —

Alemdar sineması

İKİ FİLM

Brodvay kuklası

Akdeniz korsanları

VAKITa abone olunuz

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin — 20

— Allah vere de bir şey unutmıyayım!

Dedi. Mitya da gülerek:

— Bilhassa kendine ait olmıyan şeyleri unutmamağa çalış!

Cevabını verdi. Rakitin birdenbire parladı, kızgınlıktan titreyen bir sesle:

— Sen bu nasihati Karamazoflaara, başkalarının sırtından geçinen o yağmacılara ver! Rakitine değil!

Dedi.

Dimitri güldü ve kapıdan fırlayarak Rakitine seslenerek:

— Canım ne oluyorsun... Şaka ettim. Bunda darılacak ne var sanki...

Dedi, sonra Aliyoşaya dönüp:

— Bu, böyledir işte! Biraz önce gülüp söylüyordu. Birdenbire deliye döndü. Hem niçin sana selâm vermiyor? Yoksa dargın mısınız? Neye bu kadar geç kaldın? Bütün gün seni sabırsızlıkla bekledim. Ama zarar yok. İşte geldin ya, telâfi ederiz.

— Bu adam neye her gün geliyor? Aranızdaki bu dostluğun sebebi ne?

— Dostluk mu?.. Hayır böyle bir şey yok. O, yabancının biridir. Beni de kendi ayarında bir sefil şeklinde görüyor galiba... Fakat şakadan anlamıyor. Kaba bir ruhu var. Ona baktıkça, hapishanenin duvarlarını görür gibi oluyorum. İlk girdiğim günkü duvarlarını... Bununla beraber boş ve ahmak bir herif de değil... Ne ise bırakalım bunları Aleksi, artık hapı yuttum ben...

Dimitri böyle dedi ve bir sıranın üstüne otururak Aliyoşayı da yanına çağırdı.

— Evet, yarın hüküm günüdür. Hiç bir kurtuluş ümidin yok mu ağabey?

Mitya, dalgın bir gözle onu süzerek:

— Neden bahsediyorsun kuzum sen?

Dedi. Ha, şu mahkeme işinden... Adam sen de düşünülecek şey değil o... Biz asıl büyük meseleyi bırakıp öte beriyle meşgul oluyoruz... Evet yarın hakkımızda karar verilecek, ama ben, hapı yuttum, mahvoldum derken, onu düşünmemiştim. Kafamın kesilmesi umurumda değil. Ben içindekilerin kayboluşuna acıyorum. Yüzüme neden böyle bel bel bakıyorsun?..

— Ne dediğini anlamıyorum Mitya!

— Hiç... Birtakım fikirler.. sürü sürü birtakım fikirler... Ahlâkiyata dair fikirler...

— Ne demektir ahlâkiyat?..

Aliyoşa şaşkın bir halde:

— Ahlâkiyat mı?

Diye sordu.

— Evet, bir ilim olacak ama nasıl ilim?..

— Evet ahlâk ilmi diye bir şey vardır.. Fakat ben pek iyi bilmiyorum. İzah edemiyeceğim.

— Şu Rakitin biliyor. Çok âlimdir o hayvan... Papas olacak o... Moskovaya gidip bediiyat ve tenkiye okuyacak. Belki bu sayede adam olur, mevki yapar. Muhteris bir ruhu var. Ahlâkiyatı şeytan alsın... Sen ki Allah kulusun, bil işte ben mahvoldum. Seni herkesten çok severim. Adını andıkça, yüreğim çarpar... Şu "Karl Bernar,, da kim?

— Karl Bernar mı?

— Hayır, hayır. Karl Bernar değil... Klo... Klov Bernar bir kimyager midir bu?..

— Bu isimde bir âlim bulunduğunu işitmiştim ama fazla bir şey bilmiyorum.

— Aldırma, ben de bilmiyorum. O da hınbıl herifin biri olacak. Zaten hepsi öyledir. Aynı çamurdan bu yığın... Ama, Rakitin, bu yolda hayli ilerleyecek. Her yere burnunu sokuyor, her şeyi inceliyor. O da kendine göre bir "Bernar,, dır. Ah şu "Bernar,, lar amma da çoğalıyor, bir kitleniyorlar ha...

— Nen var kardeşim?

— Rakitin, bana dair bir makale yazmak ve bununla edebiyat âlemine girmek istiyor. İşte beni sık sık görmeğe gelmesinin sebebi bu... Bana kendi söyledi. Tezli bir makale yazmak hevesindedir. Tezi de şu: "Öldürdü, çünkü öldürmeğe mahkûmdu. Varisiyetinin kurbanıdır!,, dediğine bakılırsa, bunda bir sosyalizm kokusu da bulunacakmış. Ne haltederse etsin. Vız gelir bana. İvanı hiç sevmiyor, hattâ ondan nefret bile ediyor. Sen de hoşuna gitmiyorsun. Zeki bir adam olduğu için onu kovmuyorum. Zeki fakat dehşetli surette mağrur. Biraz evvel ona:

— Karamazoflar, sefil mahlûklar değillerdir. Onlarda bütün hakikî ve irsi bir filozofluk var. Ama sen öyle değilsin. Bütün bilgine rağmen bayağılıktan kurtulamıyorsun.

Diyordum. Pis pis güldü. Mitya da kahkahadan kırılıyordu.

— Peki ama, neden mahvolduğuna inanıyorsun?

— Niçin mi?.. Mesele bir bütün olarak muhakeme edilen halimiz dumandır.

— Ne demek bu?

— Düşün bir kere... Kafanın içinde.. şey, yani beynin içinde sinirler var... Bu sinirlerin de lifleri var. Bunlar ihtizaz edince... Anlıyorsun a... Meselâ, ben bir şeye bakıyorum. Onlar da ihtizaza başlıyorlar ve biran içinde benim kafamda bir hayal beliriyor. İdrâkin tekevvünü işte böyledir. Düşünce dediğimiz şey bunların sıralanmasından başka bir şey değil. Şu halde benim şuurlu bir mahlûk oluşum, beynimdeki sinir liflerindendir. Tanrının suretinde yaratıldığımdan ötürü değil... Ne garip şeyler bunlar. Daha dün Rakitin.? ? ?

(Devamı var)

Büyük Millî Roman

HARMAN SONU

— 26 — Sermet Muhtar

— Primo, blöfonse bir komple!
— "Avucunu kulağının arkası. açarak:" agnamadım, türkçe ne çevir!.

Nihayet kavrayınca:

— Hay babanın canına irah et, istediğini hıppadak çakşım cik!.. dedi ve parmaklarile para sayar gibi yaptı:

— Ne kıdarlık aktaya çıkabi. en peşin onu bildir!.

Corci yine kızdı:

— (Ma foi) çok ridikülsün. lörüne göre para vereceğim!..

— Tamam, ha şöyle!.

Birden, kereveti çatırdatarak rinden kalktı. Gerideki perdeyi ladı. Kıymetli eşyaları orada; kat kat, üstüste..

— Bedenin kaçtır?

— (Plait - il?)

— Koltuk altlarından fırdolayı ren ne numaradır?

— Şimdiye kadar hiç (confec. ion) itimal etmedim.

— Bana kalırsa cenabına 43 be. tutatıptır. Tam da o beden de diğinden aylası hazır. İki ke. giyilmiş, giyilmemiştir..

Bir elbise seçti; açtı; aydınlık run diye dükkânın dışına çı - dı.

— İyi bak, sıkı sıkıya muaye. et, ne kıyak mal olduğunu r!.

Pantolonun kemerile paçasına lmış, var kuvvetile ha babam tekip duruyor; çamaşır yıkar buruyor, citiloyor:

— Korkmam malımdan. Yak - göz at. Kumaşın çekmeleri, ları biribirinden kıl kıdar ay. sa, tahtabezi edeceğim!

Corci kostüme bayılmıştı. Ha- ten hiç giyilmemiş kadar ye. halis İngiliz kumaşından ol - ğu belli; rengi de koyu, pek bir lâcivert..

Papabıyık farkında, ağzı ku - larında. Müşterisinin yenleri - yakalamış, ceketini çıkartma- çalışıyor:

— Ver sırtındaki, giy şunu!. Yakasındaki markayı da göste. yor:

— Elenika franksizcan var, !..

Corcinin gözleri asıl şimdi fal. dı:

G. Verdier
Bd. Haussmann, Paris

Ahbar danalar gibi böğürü - rdu:

— Parizin ne ekstra ekstra bir mulâtı olduğunu kefşettin? k lâf diğnemem, sattım gitti. Ardından, hınk hınk göğsüne vura, yine çenesi fora:

— Tam 27 senedir bu tükkân- m, saçı, bıyığı bunda ağırt. m... Mal var, malcık var; ben cığa metelik vermem, kapım- içeri sokmam. Malı görün. de takkesinde liraları sayıp r, rafıma korum. Gün ola, har. ola.. Bütün müşterilerim yler, paşalar, zadegânlardır; nk bangerler, pavrikatorlar. .. Parizin, Londranın güzelim mulâtlarını nereden buluor - be adam der isen, saydığım gerlerden, pavrikatorlardan satıcılarım çok.. Bakarsın, cele gel!) dee memleketinden graf alır; ilk vapurla, ilk çi. diferle Yevropayı boylar.. ba- rın işi bozulup iflâs eder, ban. nı alacaklılar kaplar, meteli- kurşunluk hale gelir.. Bakar. pavrikasından yangın çıkar, mür ve kül olur, açlıktan ne. kokmağa başlar. Bunların psi düşerler bana, satarlar um gibi urbalarını.. Düşmez lmaz Asfastır yavrum!..

Corci sanki manyetizma olmuş ağzını açamıyor, kımıldana- yor; gözleri boyuna elbisede.. yecek yok, ekmel bir kostüm.. Fiyatını sordu. Palabıyık:

— Pazarlıklı mı, pazarlıksız ? dedi.

— Marşandaj sevmem!

— O halde 12 beyaz mecidiye- ni alacağım..

Beyrutlu hayretler içinde ba - ka kaldı. Parayla değil bedava, hakikaten okazyon..

Yelekle ceketi giydi.. Evet tı- patıp; sanki sür mezür dikilmiş.

— Pantolon muvafık gelecek mi acaba?

— Düşündüğün şeye bak; kar. şı sokağın enksesindeki terzim ne güne duruor?

Muşamba metreyle Corcinin belini, bacak arasından paçasını ölçtü. Pantolonu oğluna verip karşıya koşturdu.

— Çeyrek saat misafirim ol, rahatına bak!

Alçak bir kahve iskemlesi ver. dikten sonra fakfon tabakasını uzatmada:

— İstimalin var ise sar.. Ay. riyeten kahve mi, çay mı?

Alış veriş bitmemişti ki. Se. gondosu da var. Corci, sırtında lâcivert yelekle ceket, iskemle - ye oturmadan:

— Monşer, dedi, bir de gri kler bir pardesü istiyorum!

— Griyi çakmışım ama, kur. yuğunu agnamamışım!

— Yani açık gri..

— Onda da bendesin!.

Perdeli yere yine el attı; ku. cağını doldurdu; getirip ortaya yığdı:

— Vav babam vay!.. Biribi. rinden güzeli biribirinden üstünü hepsi de baron harcı, kont har- cı; hepsi de Parizin, Londranın en şahane terzilerinin makası..

Bir tanesini uzatarak gözünü kırptı:

— Al bunu!..

Deminki gibi yine asılmada, burmada, çitilemede. Corcinin ise iki gözü lokma. Pardesü enfes mi enfes...

Enfes, yumuşacık bir şeyiyor; astarı da ipek... Yakasına baktı:

W. Forster
Grosvenor - Square, London

Bu, deminki firmaya kaç kat mütefevik. İngiliz sarayı krali. sinin, Lordlar Kamarası azasının terzisi..

Ahbar biraz kaş çatar gibi ya. parak,

— Doğru lâf ayan beyan olma. lı, bunun fiyatı daha okkalıcana. dır! dan tutturduktan sonra ağ. zını yaya yaya dedi ki:

— 14 beyaz mecidiye deeeeyim ve lâkin ahbaplaştık. İki mecidi senin güzel hatrına, tatlı diline ikramım olsun; urbaya verece - ğini ver!..

Kısa keselim, buna da muta. bık kalındı.

Corci göbeklinin sardığı, ağza gelecek yerini ayırıp ötesini ya. ladığı dolma gibi sigarayı tellen. dirdi; çayı da içti.

Dört kaşlı Ermeni gencinin ko. şa koşa getirdiği pantolonu giy. di. Eskilerini soluk bir (Are- velk) gazetesine sararlarken 24 mecidiyeyi saydı. Koluna paket. le yeni pardesüsünü alıp (Orö- vuar) larla, (Sağlıcak) larla dük- kândan çıktı.

Bekçiler:

— Çarşı kapanıyor.. Efendiler, ağalar, hanımlar çıkalım! diye bağırtıdalar.

Corci Çadırcılar kapısından fır. ladı. Baktı ki daha ortalık aydın. lık; güneş bile batmamış... Aman kendini seyredecek bir ayna.. Ne gezer, etraf hep hırdavat, pılı pırtı; yaymacılar..

Kavaflara doğru dolu dizgin ne gidiş, tıpkı rahvan midilliler gibi... Makasçılardan Parmakka. pıya çıktı.

Bir kuaför yok mu yarabbi? Saç kestirecek, traş olacak değil, aynası için lâzım... Divanyoluna doğru dörtnaldayken karşı kaldı. rımda perükâr dükkânı.

Kamış kalem parçalarile, ma- vi boncuklarla saçaklı kapı per. desinin iki yanında aynalar.. He. men o tarafa atladı.

(Devamı var)

Bir sivri akıllının maceraları?

Radyo ve Tiyatro

11-6-939 Pazar

12.30 Program, 12,35 Türk müziği (Klâsik program), Küme ses ve saz heyeti, İdare eden: Mesut Cemil. 13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve mete. oroloji haberleri. 13,15 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın).

1 — Louis Ancel - Karmensita İs. panyol entermezzosu, 2 — Villy Ri - charrte - İlkbaharda bir çift aşık (U. vertür). 3 — Pennati Malvezzi - En. dülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 4 — Frederik Hippmann - Ormanda bir cüce duruyor (halk şarkısı üzerine variyasyonlar). 5 — Villy Richartz - Küçük bale süiti. 6 — Heinrich Mann. fred - Karmensita (Serenat), 7 — Hans Mainzer - Viyana polkası, 8 — Gretchaninov - Ninni, 9 — Valter Noack - Köy hikâyeleri, 14,15 — 14,30 Müzik (Dans müziği - Pl.) 18,30 Prog ram, 18,35 Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve ateş böcekleri), 19,00 Çocuk saati, 19,25 Türk müziği (Fa. sıl heyeti), 20,00 Memleket saat aya. rı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,10 neşeli plâklar - R. 20,15 Türk müziği (Müşterek ve solo taganni). 1 — Ma. hur peşrev, 2 — Eyyubi Mehmet be. yin - Mahur bestesi - Ey gözü ahu. 3 — Lâtif ağanın - mahur şarkısı - Telif edebilsem feleği, 4 — Keman tak simi, 5 — Refik Fersanın - mahur şar. kı - Bir neşe yarat hasta gönül. 6 — Rahmi beyin - mahur şarkısı - O gü. lün geçti güzellik çağı 7 — Rahmi be yin - mahur şarkı - Servü nazı seyret çıkmış oyuna. 8 — Dedenin - mahur şarkı - Gönül adlı bülbülüm var. 9 — Dedenin halk türküsü - Alıverin bağ. lamamı. 10 — Dedenin - halk türkü. sü - İki karpuz bir koltuğa sığar mı. 21.00 Müzik (Riyaseti cumhur Ban. dosu - Şef: İhsan Künçer). 1 — B. Leopold - Marş. 2 — E. Reeves - A. laska aşk şarkısı, 3 — F. Schmit - Di. vertimanto, 4 — E. Guiraud - İran dansı. 5 — F. Liszt - Aasso (Lamen. to e trionfo) Senfonik parça, 21,50 — Anadolu ajansı (Spor servisi), 22.00 Müzik (Şan Resitali bayan Olga So. mogyi tarafından). 1 — Chopin - Me. lodi, 2 — Chopin - 18 inci asır çoban şarkısı, 3 — Strauss - Mavi Tuna, 4 — Mascagni - "Gavalleria Rusticana,, operasından santuzzanın aryası 5 — Rossini - "Sevilya berberi,, operasın - dan rosine'in aryası, 6 — Rossini - Macar halk şarkıları. 22.25 Müzik (caz bant - Pl.) 22.45 - 23 Son ajans haber leri ve yarınki program.

12-6-939 Pazartesi

12,30 Program, 12.35 Türk müziği, Pl. 13,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 — 14 Müzik (Karışık program - Pl.). 19.00 Program, 19,005 Müzik (Bir uvertür - Pl.), 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 Neşeli plâklar - R., 20,200 Türk müziği (Ka. dın küme okuyucuları.)

1 — Kürdili hicazkâr peşrevi, 2 — Arif beyin - Kürdili hicazkâr şarkı - sı - Kanlar döküyor, 3 — Arif beyin - kürdili hicazkâr şarkısı - Sende acap uşşaka eziyet mi çoğaldı, 4 — Arif beyin - kürdili hicazkâr şarkı - Gurup etti güneş. 5 — Kemençe taksimi, 6 — Divan - ok gibi hublar beni yaydan yabana attılar 7 — Rifat beyin - kür. dili hicazkâr şarkı - Bu şeb recayı dil oldu. 8 — Rahmi beyin - kürdili hicaz. kâr şarkı - Mahmuru şevkim ruhum pür ahsen. 9 — - kürdili hicazkâr saz semaisi. 21.00 Konuşma (Koktorun sa. ati), 21,15 Müzik (Büyük bir virtü. ozun plâkları), 21,45 musiki konuşma. sı (Millî musıkilere dair 14 konuşma - Halil Bedii Yönetgen), 22,00 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın). 1 — Gustav Lindner - Bagatelle (Fan. tezi), 2 — Beethoven - Menuet (sol majör), 3 — J. Brahms - Macar dans. ları No. 5—6 4 — Tschaikovsky - Güf. tesiz şarkı, 5 — J. Strauss - Ritter Pasman (Komik operasının balesi), 6 — Rio Gebhardt - Noktürno (Nin. ni), 7 — Clemens Schmalstich - Ku. pidon ve 5 kısımlık aşk hikâyesi,

a) Yaklaşma, b) Aşk valsi, c) Baş. başa, d) Gezinti, e) Kavgacılık ve ba. rışma, 23,00 Son ajans haberleri, zira. at, esham tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23,20 Müzik (Cazbant - Pl.), 23,55 - 24 Yarınki program,

İSTANBUL HALK TİYATROSU

Kenan Güler ve ar. kadaşları BU GECE

Kumkapı Nişancısı Klüp sinemasında yeni vodvil ve Mi. şel revüsü

ERTUĞRUL SADİ TEK Şehzadebaşı (TURAN) tiyartrosunda bu gece Her yer 20, paradi 10, localar 100

T A B A N A K U V V E T
3 perde. Okuyucu AYSEL

Ankara Tiyatrosu Bu gece Karagüm. rük Zaferde HARUN REŞİT Cumartesi Mecidiye köy, pazartesi Yedikule Pınar bahçesinde

Motosiklet Çarptı

Dün Osmanbeyde bir motosik. let kazası olmuştur.

Taksim orta mektebi hademe. lerinden Ali Çakır caddeden ge - çerken arkasından büyük bir sü. ratle gelen bir motosiklet zaval - lıya çarpmış ve vücudunun muh. telif yerlerinden ağır surette ya. ralıyarak yere yıkmıştır. Moto - siklet şoförü kazadan sonra yine aynı süratle hâdise yerinden fi. rar etmiştir. Meçhul motosiklet li yakalanamamıştır. Yaralı Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

Jimnastik hocası: Biraz daha iğilin'de parmak üçlarınız hiç ol. mazsa pantolonunuz kemerinize kadar gelsin.

Günün meseleleri

İlkokul öğretmenleri meslekten niçin ayrılıyor?

Birkaç öğretmen arasında anket

Gazetemizin bir müddet evvel "İlkokul öğretmenleri meslekten niçin ayrılıyor?,, mevzuu etrafın da neşrettiği makale, öğretmen - ler arasında büyük bir alâka u - yandırdı. Günün en fazla konu - şulan kültür davaları arasına girdi. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel ilk tedrisat öğretmenleri - nin vaziyetlerile meşgul olmaya başlamış ve tebliğler dergesinde bu işe temas edilerek öğret - menlerin meslekten ayrılmaları- nın arzu edilmediği, tecrübeli muallimlerden daha fazla istifa. de edileceği bütün öğretmenlere tamim olunmuştur.

İlk tedrisat öğretmenlerinin meslekten niçin ayrıldıklarını, ayrılmamak için ne gibi şerait ile çalışmak istediklerini, nelere ihtiyaçları olduğunu kendilerin - den dinlemek üzere birkaç öğret- mene baş vurarak aldığımız ce - vapları sırasile yazıyoruz:

ÖĞRETMEN BAY FAHRİ DİYOR Kİ:

— İlkokul öğretmeninin her - şeyden evvel istikbalinin temin edilmesi lâzımdır. Sakın bundan tekaüdiye meselesi anlaşılmasın! İstikbalden maksadım öğretmen- lere yükselme imkânları veril - mesidir.

İlk tedrisat öğretmeni öğret - men okulu mezunudur. Okulu ta. mamladıktan sonra Maarif Ve - kâletinin tayin edeceği bir vilâ- yet emrine verilir, vazifeye baş- lar. İlk olarak eline geçen maaş 52 liradır. Bunun vergisi kesil - dikten sonra ancak 42 lira ka - lır. 42 lira ile bu öğretmen, iyi giyinmek, iyi yaşamak, okumak meslekî neşriyatı takip etmek, ev kirası vermek mecburiyeti karşısındadır. Haydi bu mikdar bekâr olan ve ailesi olmıyan öğ- retmen için kâfi gelsin diyelim. Birkaç kişinin maişetini temin etmek mecburiyetinde olan kim- seleri ne yapalım? O zaman iş büsbütün vahamet kespeder. İş. te birinci dava! Öğretmenin iyi yaşaması için onu normal yaşa - yışlara göre bir maaşa sahip kıl- mak!.. Öğretmenin hiç olmazsa ayda eline 70 - 80 lira geçmelidir.

Başka memleketlerdeki ilk ted - risat öğretmenlerinin aldıkları maaş mikdarı bizim maaşları - mızdan çok üstündür. Bu vaziyet karşısında öğretmeni mesleğe bağlamak için ilk alınacak ted - birin maaş vaziyetinin yükseltil. mesi kadar tabiî bir şey tasav - vur edilemez.

ÖĞRETMEN BAYAN HAYRÜNNİSA DİYOR Kİ

"— İlk tedrisat öğretmeninin en büyük dertlerinden biri de kı- dem zammıdır. Öğretmenin ça - lışmasını teşvik edecek, onda bu zevki arttıracak olan şey maaş yüksekliği olduğu kadar zammı - nı da muntazam surette alabil - mesidir. Biz zam gördükten son - ra onu alabilmek için vilâyet büt çesi darlığı dolayısile bir sene hattâ iki sene beklediğimiz va - kidir. Halbuki üçüncü sene ikinci bir zammımız geliyor. Öğretme - nin kıdem zamlarının halledil - mesi ilk tedrisat işlerinin en mü- himidir. Kıdem zammının alın - ması böyle geç kaldığı zaman - larda almak icap eden zamların da geciktiği ve bir arkadaşın beş altı senede bir zam aldığı ekseri- ya vakidir. Bir öğretmen ya mu- vaffak olmuştur, ya olamamış - tır. Olmadıysa sebebini iyice a- raştırmak lâzımdır. Yoksa veri- lecek bir raporla onu bu haktan mahrum etmek adilâne bir iş ol- masa gerek...,,

ÖĞRETMEN BAY AVNİYE GÖRE:

"— Maaş, kıdem zammı gibi sebeplerden önce öğretmenin yüksek tahsile devam etmesi im. kânları temin edilmelidir. Öğret- men okulunu ikmal eden bir ar- kadaş üniversitenin herhangi bir fakültesine devam edemiyor. Ay. rıca eline bir lise bakaloryası ge. çirmek mecburiyetinde kalıyor. O halde öğretmen okullarının ta- limatnamelerini ve müfredat programlarını ona göre tadil et- meli ve öğretmen okulu mezunu- nun üniversiteye girebilmelerine imkân verilmelidir. Müfredat programına icap eden dersler ko. narak lise mezunu ayarına getir- melidir. Şüphesiz başka memu - riyetlere geçtiği takdirde lise me zunu muamelesi öğretmen okulu mezunlarına yapılıyor. Yalnız bu iş memuriyete münhasır kalıyor. Üniversite ve yüksek tahsil mü - esseselerinin kapıları kapalı bu- lunuyor.

Bence öğretmen okulu mezu - nu da yüksek okulda okumalı, kültürünü yükseltmeli ve ilk ted- risatta kalabilmesi için imkân - lar temin edilmelidir.,,

ÖĞRETMEN BAHA DİYOR Kİ

"— İlk tedrisat öğretmeninin yükselme imkânları pek mahdut tur. Ancak başöğretmen olabilir. Halbuki her meslekte olduğu gi- bi ilk tedrisat öğretmeni de imti- hanla veyahut tecrübe ile ilk ted risat müfettişi, maarif müdürü ve orta tedrisat müesseselerinde ders verebilecek öğretmenler ha- line gelmelidir. O halde öğret - menlik kanunu bu esaslara göre hazırlanmalıdır. Bu esaslara gö- re hazırlanacak kanunlar öğret - meni mesleğe bağlayacak, aynı zamanda mesleğe gireceklerin sa- yısını da arttıracaktır.

VAKIT kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimî Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	. .
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskon. to yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1,24 kuruşu peşin alınarak müte- bakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Fenerbahçenin 31 inci seneidevriyesi münasebetile tertip edilen dünkü bayramda; temsili bayrak çekme merasimi, nutuk söylenirken ve büste çelenk konurken

Fenerbahçe klübünün otuz birinci yıl dönümü dün büyük merasimle kutlulandı

Fenerbahçe spor klübünün otuz birinci yıl dönümü dün Kadıköyündeki stadlarında kutlandı.

Otuz bir sene zarfında memleket sporuna sayısız hizmetler etmiş ve emsalsiz hatıralar bırakmış olan bu güzide klübümüzün dün kutlanan seneidevriyesi yalnızca otuz bir senelik gayretin mahsulünü göstermiyor, aynı zamanda memleket sporuna çok müsbet vaatlerde bulunuyordu.

Dün gördüğümüz intizam, faaliyet, canlılık, bir tek kelime ile olgun bir varlık arzediyordu. Bugüne kadar emin olduğumuz bu varlığın istikbale, muvaffakiyete kanat açmış olduğunu da görerek göğsümüz haklı bir iftiharla kabardı.

Otuz birinci senei devriyelerini kutlamak hususunda titiz bir itina ile hazırlanmış olan Fenerbahçeliler, bu büyük günlerinde daha sabahtan güzel sahalarına toplanmışlar, bu mesut günlerinin arzu edilen şekilde kutlamak için çalışmağa başlamışlardı.

Bu anda artık büyük gün tamamlanmış olmakla, kendilerinin bu gayretlerinde hakkiyle muvaffak olduklarını söyler, kendilerini candan tebrik ederim.

Dün sabah daha erken saatlerden itibaren sahada intizam ve inzibatı temin için klüp idarecileri ile zabıta birlikte çalışmağa başlamış, merasimin herkes tarafından serbestçe seyredilebilmesi mümkün kılınmıştı.. Bu yıl dönümü münasebetiyle Fenerbahçe klübünün büyük masraflara katlanarak memleketimize ilk defa olarak bir İngiliz takımı getirmesi bu büyük güne ayrıca bir ehemmiyet veriyordu.

Daha öğle olmadan meraklılar Kadıköye akın etmiş, sahayı doldurmağa başlamıştı. Fiyatların tedricen artması her keseye göre bir yer bulunmasını temin etmişti. Merasim saati geldiği zaman artık sahanın dört bir tarafı da dolmuş idi. Seyirci adedi muhakkak on iki bini mütecaviz idi.

Balkonda müstesna zevat göze çarpıyor. Çok şık giyinmiş güzel kadınlar balkonları, tribünleri süslüyordu.

İntizam çok mükemmel bir şekilde temin edilmiş olduğu için herkes rahatça hareket ediyor ve yüzler gülüyor.. Tribünlere bakıldığı zaman güzel bir çiçek tarlası gibi.. Miktar itibariyle erkek seyircilerden hiç de aşağı olmıyan bayanların rengârenk şık elbiseleri son moda şapkaları gözü alıyor.

Göze hoş görünen ve gönlü açan bir hava içinde merasim saati sabırsızlıkla bekleniyordu.

Saat tam on üçte merasime başlandı. Bandonun çaldığı bir yürüyüş havasiyle en önde Fenerbahçenin çelengi bunu takiben de Galatasarayın çelengile Süleymaniye klübünün yolladığı buket taşıyordu.

Çelenklerden sonra Fenerbahçe klübü müessisleri, idare heyeti azaları, diğer klüp mümessilleri daha sonra da birinci futbol takı-

(Devamı 8 inci)

Atletizm müsabakalarından bir görünüş

Fenerbahçe - Kurtuluş
Atletizm müsabakaları

Dünkü bayramda tekaütler maçından evvel ve sonra Fener ve Kurtuluş klüpleri arasında yapılan atletizm müsabakaları büyük bir heyecan içinde takip edildi. Çok güzel ve muntazam bir şekilde yapılan yarışlarda alınan teknik neticeler şunlardır:

Yüz metre:

Birinci: Atineas (Kurtuluş) 11,5-10

İkinci: Cihat Fenerbahçe.

Üçüncü: Neriman Fenerbahçe.

800 metre:

Birinci: Rıza Maksut (Fenerbahçe) 2 dakika 2 saniye.

İkinci: Vladmir (Kurtuluş).

Üçüncü: Adro (Kurtuluş).

400 metre:

Birinci: Firuzan (Fenerbahçe) 55,1-5.

İkinci: Ali (Kurtuluş)

200 metre:

Birinci: Firuzan (Fenerbahçe) 24,4-10.

İkinci: Cihat (Fenerbahçe) 24,8-10.

Üçüncü: Sagopolos (Kurtuluş).

1500 metre:

Birinci: Rıza Maksut (Fenerbahçe) 4 dakika 19 saniye.

İkinci: Makridi (Kurtuluş) 4 dakika 29 saniye.

Üçüncü: Abdullah (Fenerbahçe).

4×100 bayrak yarışı:

Birinci: Fenerbahçe takımı 46 saniye 4-10.

İkinci: Kurtuluş takımı.

Puvan itibarile Fenerbahçe 39 puvan, Kurtuluş 22 puvan kazandı.

Rıza Maksut Birinci geliyor

Karışık takımlar liki

Şişli, Perayı 2 - 0 yendi

Siyah Kırmızılılar Süleymaniyeden üç kişi almış, Pera ise Istanbulspordan takviye edilmemişti

Karışık takımlar liki müsabakalarından Şişli - Süleymaniye, Pera - İ. Spor maçı dün sabah Taksim stadında Feridun Kılıcın hakemliği ile yapıldı.

Pera ile Şişlinin geçenlerde yaptıkları maçlardaki heyecandan eser olmıyan dünkü karşılaşmaya taraflar şu kadrolarile çıktılar:

Şişli - Süleymaniye: Armenak - Alber, Ruhi - Martayan, İbrahim, Arşevir - Agop, Nubar, Daniş, Mikrop, Diran.

Pera: Çafatino - Hristo, Civelek - Stelyo, Etiyen, Çicoviç - Todori, Bambino, Mesinezi, Culafi, Canbaz.

Oyun, karşılıklı akınlarla başladı ve dakikalar ilerledikçe süratlenerek çok zevkli ve heyecanlı bir hal aldı.

Bu arada Peralılar bir gol atmağa muvaffak olduysa da hakem bunu kabul etmedi. Müsabaka Peralıların sıkı hâkimiyetleri altında cereyan ediyor, Şişli ise soldan Diran vasıtasile hücum etmek için uğraşıyordu. Nihayet 40 ıncı dakika olmuştu. Bu defa sağdan inen Şişlililer, Pera kalecisinin bariz bir hatasından istifade eden Agobun ayağile ilk gollerini attılar.

Şişli ve Pera takımları dünkü maça başlamadan evvel seremonide

İkinci devre başlarında Bambinoyu tekmeleyen Nubarı hakem sahadan çıkardı; bundan sonra da oyun gittikçe sertleşmeğe başladı. Bu kısımda Şişli daha üstün oynuyor ve sık sık rakip kaleyi tehdit ediyordu. Bu hâkimiyet 29 uncu dakikada semeresini verdi. Diran sıkı bir ofsayd vaziyette yakaladığı topla takımının ikinci golünü de çıkardı. Maç da böylece Şişlinin hâkimiyeti altında, fakat başka ca gol kaydedilmeden 2 - 0 Pera aleyhine bitti.

Günün eğlence müsabakası

Galatasaray - Fenerbahçe
Mütekaitler maçı golsüz neticelendi

Fenerbahçenin dünkü bayramı münasebetiyle tertip edilen spor numaralarının eğlencelisi Galatasarayla Fenerbahçe mütekaitleri karşılaşması idi.

Atletizm müsabakaları arasında yapılan ve eski hakem komitesi reisi ve Altınordunun mütekait futbolcülerinden avukat Abdullahın hakemliği ile yapılan bu müsabakaya takımlar şu kadrolarile çıktılar:

Galatasaray: Necat - Mehmet Nazif, Burhan - Saim, Mithat, Şakir - Şadi, Firuz, Necip, Vedat, Muslih.

Fenerbahçe: Nedim - Kadri, Cafer - Ragıp, Ziya, Firuzan - Sabih, Muzaffer, Zeki, Ömer, Niyazi.

Oyun seyircilerin kahkahaları arasında cidden güzel ve eğlenceli oldu. Yarım saat süren bu maçta iki taraf da sayı çıkaramadığından bu ezeli rakipler berabere kaldılar.

Galatasaraydan Mithat, Vahi, Vedat Abut, Necat Fenerden de Zeki, Cafer, Ragıp eski günlerini hatırlatan iyi bir oyun oynadılar.

Galatasaray Güneşi yendi

Ankara, (Hususî) — Beden Terbiyesi kupası maçlarında Galatasaray Güneşi 4 — 2 mağlûp etti.

İzmirde Alsancak Doğanspora galip geldi

İzmir, (Hususî) — Millî küme haricindeki klüpler arasında yapılan maçta Alsancak — Demirsporu 3 - 2 mağlûp etmiştir.

Stad komisyonu bugün toplanıyor

Dolmabahçede yapılacak olan stadyomun mahut plânlarını tetkik ederek son kararlarını vermek üzere evvelce seçilen komite bugün İstanbul mıntakası merkezinde bir toplantı yapacaktır.

Milli küme puvan cetveli

Takımlar:	*Oyun*	*Galip*	*Bera.*	*Mağ.*	*Attığı*	*Yediği*	*Puvan*
Ankaragücü	13	8	1	4	31	19	30
Demirspor	11	8	1	2	31	14	14
Galatasaray	11	8	—	3	31	21	26
Fenerbahçe	11	6	1	4	26	18	24
Beşiktaş	10	5	1	4	24	13	21
Vefa	12	3	2	7	28	32	20
Doğanspor	12	3	1	8	12	37	19
Ateşspor	11	1	1	9	8	31	14

Seyircilerden bir köşe

Fener — Midlesex maçından evvel bayrak teatisi

Dünkü futbol maçından iki görünüş Cihadın güzel bir kurtarışı ve Fener kalesinin atlattığı tehlikelerden biri

Fenerbahçe dün Ingilizlere mağlûp oldu

Misafir takım - iki gün evvel yazdığımız gibi - fevkalâde değildi

Ayakta top tutmıyan ve seri oynıyan bu "onbir„ şuursuz bir maç yapan Sarılâcivertlilere iki gol atabildi

Maç nasıl oynandı?

(Bu yazı müsabaka esnasında not edilmiştir).

Tam saat beşi on beş geçiyor. Kapıdan hakem Kemal Halim ile Laysmenler Şazi Tezcan ve Adnan Akın göründü. Arkalarından da misafir takım çıkıp tribün önündeki taç çizgisi üzerinde dizildiler ve kafile reislerinin taşıdığı Kron Atatürk büstüne merasimle konuldu.

Biraz sonra Fenerliler de alkışlar arasında ortaya gelerek halkı selâmladılar.

Pek uzun sürmiyen resimlerin çekilmesi ve malûm merasimden sonra bizimkiler "Sağ ol„ lariyle misafirler de "Hip, Hip Hura„ larıyla birbirlerini selâmladılar.

Saat beşi yirmi üç geçe bütün merasim sona ermişti. Bir dakika da merhum Reşat için sükût edildikten sonra oyuna Fenerlilerin hücumiyle başlandı. Merkez muavin kesti, ortadan yapılan hücum Cihatta sona erdi.

3 üncü dakika, ortadan sola geçen topu solaçıkları güzel bir sürüşten sonra kaleye sıkı çekti ise de direğin yanından avut oldu.

Müsabaka yerden paslı ve çok seri oynanıyor. Misafir takım beklenen hâkimiyeti de beşinci dakikadan sonra tesis etti.

9 uncu dakika: Sağiçleri güzel dariplinglerle kaleye kadar gittiği topu ayağından açtı, Cihat yetişti ve kurtuldu.

13 üncü dakika: Fenerliler ilk muhakkak gol fırsatını yakaladılar. Melihle Rebiinin müşterek hücumlarında Rebiinin ara kapısını Melih kaleye kadar sürdükten sonra kalecinin eline bıraktı.

15 inci dakika: Fenerin kaçırdığı bu fırsattan iki dakika sonra da İngilizler aynı şekilde bir pozisyona girdiler, merkez muhacimlerinin sıkı vuramadığı topu Cihat büyük bir muvaffakiyetle bloke etti. Oyun Fenerin havadan, İngilizlerin de yerden oyuniyle süratinden hiç bir şey kaybetmeden devam ediyor:

18 inci dakika: Sağdan yapılan bir Fener hücumunda Melih ofsayd vaziyette hem de bir hayli ilerde olduğu halde topa kavuştu. Bu çok basit vaziyette de kaleyi tutturmağa muvaffak olamadı. Attığı şüt uzun oldu.

Biran sonra sağdan ortalanan topu İngiliz soliçi kafa ile Cihadın üstünden kaleye attı. Top içeri girerken Yaşar yetişti ve Fener kalesi muhakkak bir golden kurtulmuş oldu.

20 inci dakikada: Bu dakikadan sonra — oyunun başındanberi devam eden süratten — yorulan Fenerliler, üstünlüğü tamamen rakiplerine bıraktılar. Misafir takım müdafileri bile sahanın ortasına yerleşmiş bir halde oynuyorlar.

35 inci dakika: Esat çıktı. Yerine Angelidis girdi. Oyun ilk heyecanını kaybetmiş bir halde fakat misafirlerin açık hâkimiyeti altında devam ediyor.

37 inci dakika: Sağdan gelen topu soliçleri sıkı bir şütle Fener kalesinin alt sol zaviyesine gönderdi. Cihat, uçarak yaptığı güzel bir plonjonla bu muhakkak gole mani oldu ve uzun uzun alkışlandı. Bu alkışa misafir oyuncular da iştirâk ettiler.

(Devamı 8 incile)

Mally
Hiko Fosth
Bravn Hokadey Riçatson
Anderson Had Kelehen
Grifits Gerniz
Naci Fikret
Şaban Melih Rebii
Ali Rıza Esat Reşat
Yaşar Lebip
Cihat

Müsabakanın tenkidi

Dün ilk defa olarak bir İngiliz takımını seyrettik. Bu futbol üstatlarını seyretmek için haftalardanberi hazırlandık, dünkü günü iple çektik ve maatteessüf arzu ettiğimiz intibaları elde edemedik, maamafih hafta için - deki yazılarımızda misafir takımın ancak bu kadar randıman verebileceğini de kaydetmiştik.

Hakemin düdüğü ile beraber Fenerlilerin canlı bir oyuna başladıklarını gördük. Sağaçıklarile oynuyorlar.. Oyun gayet serî. Fenerlilerin canlı oyunları, İngilizlerin oyununu bozuyor. Maamafih beşinci dakikadan itibaren kendilerini topladılar. Fenerin topu muttasıl havaya kaldırmalarına mukabil İngilizler yerden kısa paslarla oynuyorlar. Fenerin oyunu serî fakat hesapsız. Misafirlerin merkezden ve isabetli paslarla ilerlediklerini görüyoruz.

İngiliz takımının Fener takımı hakkında iyi malûmat almış olduğu görülüyor.. Fikreti marke etmek için sağ muavin bahşından ayrılmıyor. Sağiçleri tamamen geri oynıyarak ikinci sağ haf vaziyetinde, çok serî bir oyuncu olan soliçleri de ikinci merkez muavin vaziyetinde.. İngilizlerin bir zamanlar bizim de hastası olduğumuz W sistemi oynadıkları görülüyor. 10 cu dakikada bize bir sistem göstermeğe başladılar. Takımları hasım kalesine yerleşince yan muavinleri geri kalıyor, müdafiler ileri çıkıyorlar, hattâ bir ara müdafileri kaleye şüt çektiler.

Fenerbahçe misafirlerin oyununu kabul ederek yerden oynamağa başladı. Misafir takım üstün bir klâs oyunu gösteremiyor. Ancak bütün oyuncuları vücut kabiliyetlerini kullanarak güzel denebilecek bir futbol oynuyorlar.. Kaleye geri pasları ve sağ muavinlerinin müthiş taca atışları nazarı dikkate çarpıyor..

Misafir forvet hattı topu ayağında tutmuyor, tutsa bile bu da çok serî bir şekilde kaleye hücum etmek için oluyor.. İki içleri topla birlikte çok serî hücumlar yapıyorlar, uzun boylu merkez muhacimleri de içler vasıtasile yerden kısa paslarla oynuyor.

Fenerbahçelilerin hücumları gelişigüzel.. Fikretin mükemmel bir şekilde marke edilmiş olması, Rebiînin korkak oyunu ve Melihin hiçbir şey ifade etmiyen ortada dolaşması ve iki güzel fırsatı dışarıya atması Fener hücum hattını sıfıra indiriyor..

Buna rağmen canla başla çalışıyorlar.. Topu ayaklarında fazla tutmaları çok seri oynıyan İngilizlerin karşısında muvaffak olamamalarına sebebiyet veriyor..

Misafir takım birinci devrede tam yirmi dakika Fener yarım sahasından ayrılmamasına rağmen müdafaanın fedakâr ve bilhassa Cihadın emsalsiz oyunu sayesinde netice alamadı.

İkinci devrede Fener daha canlı oynamağa başladı, misafirler mutat yerden oyunlarını tatbik ediyorlar, maamafih Fenerin daha tehlikeli olduğuna şahit oluyoruz. İngilizler çok serî diripling yapıyorlar, top tutmaları ve paslarının hedefi bulması mükemmel..

Fakat golden sonra her iki takımda bir değişiklik oldu. Fenerliler Fikreti içte oynatmakla müsbet bir harekete başlamışken, İngilizler de üç muhacim, dört muavin ve üç müdafi oynamağa başladılar ve sistemlerini değiştirerek havadan uzun paslarla oynamağa başladılar.

Basrinin de girmesile canlanan muhacim hattında Melih de biraz faaliyet göstermeğe başlamıştır. Misafir takım kalesi tehlikeler geçiriyor.

Fakat pek az hücum eden İngilizlerin her hücumu zor defediliyor, çünkü topu katiyen ayaklarında tutmuyor ve çok serî oynuyorlar, nitekim ikinci golleri..

(Devamı 8 incile)

Misafir İngiliz futbolcüleri maçtan evvel Fenerlilerle birarada ve onların "Onbiri"

Milli Küme müsabakası

Galatasaray

Dün Doğansporu 4 - 0 yenerek İzmirden iki galibiyetle dönüyor

İzmir, 11 (Hususî) — Cumartesi günü yapılan maçta Ateş takımını 7 - 2 mağlûp eden Galatasaraylılar, bugün (dün) de şehrimizdeki millî kümenin ikinci deplasman müsabakasını Doğansporla yaptı. İzmirli oyuncuların enerjik çalışmalarına cidden yüksek bir maç çıkaran Galatasaraylılar her iki devrede ikişer gol atarak oyunu 4 - 0 galibiyetlerile bitirdiler.

Galatasarayın bu sayılarını Salâhattin, Cemil ve Buduri yaptı.

Bu sene İzmirdeki her iki maçı da kazanan yegâne İstanbul ekipi Galatasaraylılar bugün buradan hareket ederek pazartesi akşamı saat dokuzda İstanbulda olacaklardır.

Fenerbahçe bayramının eğlenceli numarasını yapan Galatasaray — Fenerbahçe mütekaitleri maçından bir görünüş, iki takım bir arada ve devre arasında istirahat.

Gafenko Ankarada

(Baştarafı 1 incide)

çeci, Hariciye birinci daire reisi vekili Sedat Zeki Ors, Ankara emniyet direktörü Şinasi, merkez komutanı Albay Demir Ali tarafından karşılanmışlardır.

Iki dost memleket Hariciye Vekilleri ve refikalarının karşılaşmaları çok samimi olmuş ve iki taraf refakat ve maiyetlerindeki zevatı birbirlerine takdim eylemişlerdir.

Bayan Saraçoğlu ile Bayan Stoyka tarafından Bayan Gafenkoya muhteşem bir buket verilmiştir.

Muhterem misafirimize, Rumen ve Türk milli renkleri ile süslenmiş bulunan gar peronunda yer almış bulunan bir ihtiram kıtası resmi selâmı ifa eylemiş ve muzika Rumen ve Türk Milli marşlarını çalmıştır.

Bay Gafenko, yanında Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlu olduğu halde ihtiram kıtasını teftiş etmiş ve istasyonun içini dolduran kalabalık bir halk samimi tezahüratla dost misafirimizi selâmlamıştır.

Misafirlerimiz istasyondan ikametlerine hususi daireler tahsis edilmiş bulunan Ankarapalas oteline gelmek üzere otomobillere bindikleri zaman istasyon meydanında birikmiş olan halk da aynı tezahüratta bulunmuşlardır.

Ilk otomobilde B. Gafenko ile Hariciye Vekilimiz, ikinci otomobilde de Bayan Gafenko ile Bayan Saraçoğlu ve diğer otomobillerde Rumen Hariciye Vekilinin refakatinde bulunan ve istikbale iştirâk eden zevat yer almış bulunuyorlardı.

Istasyondan itibaren Ulus meydanına kadar baştan başa Rumen ve Türk bayraklariyle süslenmiş bulunan istasyon caddesinden geçerek Ankarapalasa gelinceye kadar yol üzerinde yer, yer toplanmış bulunan halk, Rumen Hariciye Nazırını ve bayanını alkışlamış ve büyük misafirlerimiz bu samimi dostluk havası içinde otellerine gelmişlerdir.

Resmî Ziyaretler

B. Gafenko, öğleden evvel Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Başvekil Dr. Refik Saydam, Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Rendayı ziyaret etmiş ve bu ziyaretler iade edilmiştir. Bayan Gafenko da Bayan Saraçoğlunu ziyaret etmiş ve bu ziyaret iade edilmiştir. Bay ve Bayan Gafenko öğle yemeğini Romanya büyük elçiliğinde hususi olarak yemişlerdir.

Atatürk Kabrine Çelenk

Gafenko, bugün saat 16 da maiyetleri erkânı ve Romanyanın Ankara büyük elçisi B. Stoyka ile Rumen matbuat mümessilleri olduğu halde Etnografya müzesine giderek Edebî Şef Atatürkün muvakkat kabrine bir çelenk koymuştur. Bu tazim ziyareti esnasında Ankara emniyet direktörü Şinasi ve bir polis ihtiram müfrezesi de hazır bulunmuştur.

Gafenko, ve bayanı bugün saat 17 ye doğru Hipodroma gelmişler ve orada hazır bulunmakta olan Başvekil Doktor Refik Saydam. Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Ziraat Vekili Muhlis Erkmen ile birlikte at yarışlarını takip eylemişlerdir.

B. Gafenko ve bayanımın Hipodroma gelişi burada bulunmakta olan kalabalık bir halk tarafından sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Misafirler Şerefine Ziyafet

Ankara, 11 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu ve refikası, bu akşam Ankarapalasta dost ve müttefik Romanyanın muhterem Hariciye nazırı Ekselâns Gafenko ve refikası şerefine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette bazı vekiller, hariciye ve Romanya büyük elçiliği erkânı, Balkan devletleri diplomatik mümessilleri hazır bulunmuştur. Bu ziyafeti çok samimi bir hava içinde geç vakta kadar devam eden parlak bir kabul resmi takip eylemiştir.

Ziyafetin sonunda Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, aşağıdaki nutku irad etmiştir:

Saracoğlunun Nutku

Aziz dostum B. Nazır,

Ekselânsınıza Ankaraya hoş geldiniz demekle ve sizi bu birkaç gün içinde sıkı ve dostane bir temas halinde aramızda bulundurmaktan duyduğumuz sevincimizi bildirmekle bütün Türk milletinin hissiyatına tercüman olduğumdan eminim.

Cumhuriyet hükûmeti adına ve şahsen kendi adıma, ekselânsınızın şahsında dost ve müttefik memleketin muhterem mümessilini selâmlamakla hassaten memnun bulunuyorum.

Balkan Antantının tarafımızdan üzerine kurulduğu sağlam temeli teşkil eden sulh idealine, Atina vesikalarının imzasından beri geçen seneler zarfında dürüst ve sadık bir surette hizmet edilmiştir. Mesut işbirliğimizi, ayrı ayrı hepimizin siyasetimizin istiklâlini bir ittihat noktası haline getirilerek teşkilâtlandımağa muvaffak olduk. Bu ittihat noktası, harici münasebetlerinin sevk ve idaresinde Balkan devletlerinin müştereken direktifini teşkil eylemiştir.

Sulh için vücuda getirilen, sulh içinde inkişaf eden ve sulh getiren Balkan Antantı en mükemmel bir sulh âleti vazifesini görmüştür ve hâdiselerin teakübü her ne olursa olsun en mükemmel bir sulh âleti kalacaktır.

Türkiye ile Romanyayı biribirine bağlayan rabıtaların bu tarzda telâkkisi, Balkan devletlerinin her birı için en hakiki ifadesini, harici siyasetin muvaffakiyeti için en esaslı unsuru teşkil eden kuvvetli bir dahili teşkilâtta bulmaktadır.

Bay Nazır, işte bu unsuru, Romanya, bütün milletin kendi büyük hükûmdarı etrafında birleşmesinde bulmağa muvaffak olmuştur. Büktereşten hareketinizin arifesinde, milli organizasyonun katî bir merhalesinin küşadında bulundunuz ve yeni Romanya parlâmentosu kuvvetli, müttehid ve kendisine düşen vazifeleri müdrik bir memleketin harici siyasetini mesut cümlelerle izah eylediniz.

Bay Nazır,

Sıkı bir azimle Avrupanın en karışık bir kıtasını teskin etmiş olan Balkan devletleri, kanlı hâdiselerin karışıklık ve kâbus devrelerinin acısını birçoklarından daha iyi hissetmektedir. Bu devletler, tehlikelere büyük bir cesaretle karşı koymayı bildiklerinden dolayıdır ki gerek kendileri gerek bütün dünya için sulha azimkâr bir surette bağlı bulunmaktadır.

Dünya yüzünde hüküm süren emniyetsizlik ortasında, bizler, beş sene evvel bizi toplayan aynı idealin etrafında birleşmiş bulunuyoruz. Bu birlik, bütün Avrupa için mühim bir sulh unsurudur ve bundan böyle de, milletlerimizin ve bizler gibi aynı mukaddes davaya bağlı bulunan her kesin en büyük nef'ine olarak mühim bir sulh unsuru kalacaktır.

Aziz dostum,

Büyük dost ve müttefik memleketin hariciye nazırının Ankarayı ziyareti, Romanyanın harici siyasetinin şefliği vazifesi ile Balkan Antantı konseyinin bu seneki reisliğini şahsınızda birleştirdiğiniz bir zamanda vukua gelmektedir.

Bu iki yüksek vasıfla, sözlerimde kalpten gelen samimî bir dostluğun hürmetkâr ifadesini bulmanızı rica ederim.

Kadehimi, Majeste Kral İkinci Karolün sıhhatine, dost ve müttefik Romanyanın şen ve refahına kaldırır ve, aziz nazırım, sizin ve Ankarada bulunması ziyaretinizin bizde bıraktığı minnettarlığı arttıran Bayan Gafenkonun sıhhatinize içiyorum.

Balkan Antantına ve Türkiye ile Romanyayı biribirine bağlayan büyük dostluğa içiyorum.

Gafenko'nun Cevabı

Muhterem misafirimiz, bu nutka aşağıdaki sözlerle mukabele eylemiştir:

Bay Vekil,

Sözleriniz beni derin surette müteassis etti. Bu sözleriniz, asil ve hararetli kelimelerle, ittifakımızın temelini teşkil eden ve bu ittifakı kuvvetli ve canlı bir bağ haline getiren his, her türlü imtihanı muvaffakiyetle geçirmiş sadık bir dostluğu ifade eylemektedir.

Bu dostluk, milletlerimizi ayrılmaz bir tarzda biribirine bağlamaktadır. Bu dostluk, hükûmetlerimizi biribirine rapteylemektedir. Yine dostluk, Bay Nazır, ikimizi biribirine yaklaştırmış ve aramızda emniyetli ve muhabbetli işbirliği münasebetleri vücude getirmiştir.

Türkiyenin ve Romanyanın birlikte ifa edecekleri vazifenin doğru bir tarzda anlayışını bu dostluk hissesine medyunuz. Kader, gerek sizlere ve gerek bizlere, millî inkişafımız çerçevesi içinde, büyük Avrupaî ehemmiyeti haiz biribirine müşabih vazifeler vermiştir. Sizler, büyük bir inkılâpçının idaresi altında muhteşem bir millî kalkınma hareketile yepyeni bir vaziyete giren bir devlet otoritesi ile boğazların emniyetine nezaret ediyorsunuz. Bizler de, hâkim ve cesur bir Kralın inkılâpkâr hareketi ile yepyeni bir vaziyete giren enerjileri gittikçe daha mühim bir hale gelen bir vazifenin emrine vererek aşağı Tunanın hürriyetine nezaret ediyoruz.

Bu biribirine benziyen ve biribirine bu derece sıkı surette bağlı bulunan vazifeler, bizleri, enternasyonal tesanüt vazifelerimizin hakikî kıymetleri ile anlamağa sevki âmirdir. Umumî mahiyette menfaatleri müdafaa ediyoruz.Bu vazifelerimizi,bütün devletlerle en iyi münasebetler idamesine gayret ederek, anlaşma, uzlaşma ve bitaraflık emniyeti dahilinde yapmağa azmeylemiş bulunuyoruz. Fakat biz, gerek bizim için gerek diğerleri için bu derece faydalı olan vazifemizi, ancak arazimizin emniyetini ve millî istiklâlimize hürmeti müteyakkız bir surete temin etmekle ifa edebiliriz. Bizim için her şeyden daha ziyade aziz olan bu mülkler, esasen, coğrafî vaziyetimiz dolayısile de yüksek enternasyonal bir menfaat irae etmektedir.

Bay vekil,

Komşu milletler arasında bir sulh birlik ve kardeş iş birliğine âlet olan, hiç kimseye karşı müteveccih bulunmıyan ve hiç bir Balkan milletini hariçte tutmıyan Balkan Antantının sulha ve Avrupa muvazenesine lüzumlu olduğunu müdrik bulunuyoruz. İşte bundan dolayıdır ki, niyetlerin ve sulhsever idealini bu derece sarih cümlelerle tebarüz ettirdiğiniz bu antantın faydalılığını ve ehemmiyetini, Elen ve Yugoslav dostlarımızla dürüst ittihat halinde, her türlü şeraitte, teyide ve ispata karar vermişizdir.

Aziz dostum Bay vekil,

Sözlerimi bitirmeden evvel, gerek refikamın ve gerek şahsan benim, Türkiye cumhuriyeti merkezinde bulunmaktan ne derece memnun olduğumuzu ve Bayan Saraçoğlu, siz ve bütün Türk hükûmeti tarafından bize karşı gösterilen hüsnü kabulden ne derece mütehassis bulunduğumuzu size bildirmek isterim. Sizlere, hepinize, derin surette meydunu şükranız.

Her adımda Kemal Atatürkün hatırası görülen, feyiz ve kuvvetler dolu bu şehirde, Büyük Başarıcının hatırası önünde hürmetle eğilirim.

Ve onun büyük eserinin liyakatli ve asîl devamcısına karşı derin hürmet hissiyatımı ifade ederek, kadehimi ekselâns Türkiye Reisicumhurunun sıhhatine, memleketimin sadık dostu Türkiyenin şan ve refahına, ve aziz dostum B. vekil, sizin ve muhterem refikanız Bayan Saraçoğlunun sıhhatlerinize kaldırıyorum.

Balkan antantına içiyorum.

İngiliz Kralı Nevyorkta

Nevyork, 11 (A.A.) — Ingiltere Kral ve Kraliçesi saat 11 de Battery Parka' gelmişlerdir.

Nevyork, 11 (A.A.) — Ingiltere Kral ve Kraliçesi saat 12,30 da Enternasyonal Sergiyi gezmiştir. Ingiliz hükümdarlarının muvasalâtında 21 pare top atılmıştır.

Fenerbahçe ingilizlere mağlûp oldu

Müsabakanın tenkidi

Reşat, rakibile karşıkarşıya

(Baş tarafı 7 incide)

ni de bu şekilde kazandılar.

İkinci golden sonra misafirler tatmin edilmiş bir şekilde müdafaa oyununa başladılar. Ara sıra hücum ediyorlar, vuruşları kuvvetli, içleri ters ayakla hücum ediyorlar, bütün takım iki ayağını da mükemmelen kullanıyor. Fenerbahçe ise yakaladığı fırsatlardan birini de Fikretin sağ vuruşlarının zayıflığı yüzünden kaybetti.

Oyunun son yedi dakikası misafir takımın vakit geçirmesile nihayet buldu.

Oyun bittiği zaman misafir takım muhakkak ki İngiliz futbolünü temsil edememiş, ancak biz den kat kat üstün bir futbol oynamış olarak sahayı terketti.

Hakem: Uzun zamandanberi sahada görmediğimiz hakem Kemal Halim için bu maçı iyi idare etti denemez. İngiliz takımı yerinde rakip bir İstanbul takımı olsaydı muhakkak ki yine müessif hâdiselere şahit olurduk. Fenerbahçeliler kadar misafirler de favül yaptılar,ancak hakem hiç te lâzım olmıyan bir centilmenlik göstererek yalnız Fenerin favullerini çaldı. Bu şekilde halkın feryadına sebebiyet vermesi, İngiliz takımına favul vermekten hiç te ehvenişer değildi. Bu husus istisna edildiği takdirde hakemin başka bir kusuru yoktu denilebilir..

* * *

Misafir takım bize belki yüksek bir futbol seyrettiremedi. Fakat yüksek bir sporculuk gösterti. Yerde kıvranan Reşadı bir kardeş gibi tedavi etmeleri, rakip kalecinin mükemmel bir kurtarışını alkışlamaları, oyundan sonra büyük bir samimiyetle karşılarındaki oyuncuyu tebrik etmeleri sahalarımızda maalesef görmediğimiz sportmence hareketlerdir..

Maç nasıl oynandı?

(Baş tarafı 7 ncide)

Müsabakanın ilk devresi, son dakikalarda merkez muhacim ve soliçin tutulmaz iki sıkı şütü direği yalayarak avuta kaçtıktan sonra golsüz olarak beraberlikle nihayete erdi.

İKİNCİ DEVRE

İkinci kısımda Fenerbahçe takımı değiştirilmişti. Angeli ile Şaban çıkmış merkez muavine yine Esat, sağiçe de Boncuk Ömer ikame edilmişti.

Bu devre karşılıklı hücumlarla başladı. Fenerliler bir iki güzel hücum de yaptılar. Misafir takım müdafaası bunları büyük müşkülâtla defettikten sonra açılarak yine yerden ve seri hücumlara giriştiler. Birbirini kovalayan bu akınlar nihayet semeresini verdi.

11 inci dakika: Kısa paslı bir akında merkez muhacim 18 üstten sıkı bir şütle zaviyeden maçın ilk golünü kaydetti, Cihadın plonjonu kısa kalmıştı.

Bu golden sonra Fenerliler takımlarında tadilât yaptılar; Ömer çıktı, yerine Basri girdi, Rebii ile Fikret de yer değiştirdiler.

Sağdan yapılan bir Fener hücumunda Fikret de müstesna bir fırsat yakaladıysa da sağ ayağından sola almak istedi ve bu esnada vakıt kaybetmesi yüzünden bu da kaçtı.

Fenerliler mağlûp vaziyete düştükten sonra daha iyi oynuyorlar. İngilizler ise tek gollü galibiyeti kâfi görmüş bir hal aldılar; iki içlerini müdafaaya çekerek üç muhacimle tek tük akınlar yapıyorlar; fakat Fenerlilerin daimî akınlarını da beş muavinle önlüyorlar.

31 inci dakika: Üç muhacimle yaptıkları bir akında merkez muhacimin ileri pasını soliç kalenin köşesinde yakaladı ve güzel bir çevirişle top Cihadın elleri arasında ikinci defa Fener ağlarına yolladı.

38 inci dakika: Yorulan Yaşar sahadan çıktı, yerine Ali Rıza, sağ muavine de Ömer girdi.

Oyunun bundan sonraki dakikaları gittikçe yavaşlayark devam etti, misafir ekip topu daha ziyade taça atarak vakıt kazanmağa çalışmıştı. Buna da muvaffak oldu. Hakemin düdüğü maçın sonunu bildirdiği zaman Fenerliler 2 — 0 mağlûp olmuşlardı.

Fenerbahçe klübündeki merasim

(Baş tarafı 6 ıncıda)

mı ve en arkada tekaütler olmak üzere tribünlerin önünde ufak bir geçit resmi yaptılar ve yüzleri tribünlere dönük olmak üzere dizildiler.

Bando evvelâ İstiklâl marşını çaldı, bu sırada şanlı bayrağımız da yavaş yavaş direğe çekildi. Bunu takiben de İngiliz Millî marşı çalındı ve hürmetle dinlenildi.

Millî marşlardan sonra Atatürke berayi ihtiram üç dakika sükût edildi ve vakıt tamam olunca çelenkler Atatürkün büstüne konuldu.

Bunu takiben kürsüye gelen Fenerbahçe klübü müessislerinden Sarıyer kaymakamı Hüsnü, sporun ehemmiyetinden, Türk sporunun kudretinden ve Fenerbahçe klübünün faaliyet ve istikbalinden bahsetmiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Hüsnünün söylevini müteakip temsilî bayrak çekme merasimi yapılmış, birinci futbol takımı oyuncuları bugüne kadar şerefini hakkiyle müdafaa ettikleri sarı - lâcivert bayraklarını uçlarından tutarak sahanın öbür ucundaki direğe çekmişlerdir. Bu şekilde merasim nihayet bulmuş oldu.

Bundan sonra da atletizm müsabakaları, tekaüt takımlar ve büyük maçtan sonra bu büyük gün hepimizin göğsümüzü kabartacak şekilde nihayet buldu. Yazımı bitirirken Fenerbahçelileri göstermiş oldukları varlıktan dolayı bir daha tebrik ederim.

M. A.

Heyecanlı Zabıta Romanı

S. O. S

İngilizceden Çeviren : H. MUNIR

— 13 —

— Saçmalıyorsun. Eğer denizler hakkında en ufak malûmatın varsa, İngiltereye sürüklenmesine imkân olmadığını görürsünüz... Fakat bu ne?..

Lessinger bu esnada gazetede bir yazı görmüştü. Yazı şöyleydi.

"Cenup sahilinde elmaslar bulundu!,,

Bunu işiten Serpolet derhal yerinden fırlayarak muzafferiyetle haykırdı:

— Nasıl? Ben sana söylemedim mi?

Gazetenin yazdığına göre, sahilde oynayan bir kız çocuğu kumlara gömülü üç tane parlak taş görmüş. Hoşuna gitmiş. Annesine göstermiş. Annesi de kocasına göstermiş, kocası, bu taşların bir kıymet ifade ettiğini sezerek kuyumcuya götürmüş; neticede bu taşların gayet güzel surette kesilmiş birinci sınıf elmas olduğu anlaşılmış.

Gazete bu taşların büyük bir kayaya yakın bulunduğuna ve o kayanın önünde de Çarlinin cesedi yatmakta olduğuna şayanı dikkat bir nokta olarak işaret etmekten geri kalmıyordu.

Elmasları bulan kızın babası namuskâr bir adamdı. O sebeple, elmasları polise teslim etmişti.

Polis, derhal sahilde araştırmağa başladı. Çünkü üç elmasın bulunduğu yerde daha başka elmasların da bulunacağına kanidiler.

Bu havadisin gazetelerde intişarı dolayısiyle bütün halk sahile toplanmıştı. Bu bir nevi modern "Altına hücum,, hâdisesiydi.

Fakat zabıta mezkûr mahallin etrafına bir kordon çevirmiş bulunuyordu ve kendi memurları vasıtasiyle her tarafı inceden inceye aratıyordu.

Neticede dört elmas daha bulduler.

Başkomiser Makkarti bu elmaslar hakkında, en meşhur mücevhercilerin fikirlerini almıştı. Hepsi de gayet kıymetli cinsten taş olduğunu söylemekle beraber, hâdisenin esrarını aydınlatmağa yarayacak bir fikir ileri süremiyorlardı.

Bunlar, henüz yüzük veya küpe yapılmamış birtakım taşlar idi ki, ancak stok halinde kıymetli taş ticareti yapanların nezdinde olacaktı. Bununla beraber, şimdiye kadar hiç bir mücevher tacirinin, bu kadar külliyetli miktarda elmas bir sahilde kaybetmesi tesadüf edilmiş bir hâdise değildi.

Bu elmaslarla, Çarlinin ölümü arasındaki münasebet de henüz keşfedilememişti.

Fakat her halde bu iki hâdise birbiriyle münasebettardı. Kaçan mahkûm bir ele geçebilseydi...

Müfettiş Karter elinden geleni yapıyordu.

Diğer taraftan Lessinger de hâdise ile olan alâkasını kaybetmiyordu. Kumsalda üç elmas parçasının bulunması karşısında hayret etmişti. Acaba bu bir tesadüf eseri miydi? Yoksa denize atılan elmas dolu bira şişesi hakikaten bu sahile mi vurmuştu.

Fakat niçin üç elmas? Ötekiler ne olmuştu?

Bu münasebetle Lessinger de cenup sahiline gitmiş ve elmas bulmak sevdasına kapılan kafile arasına katılmıştı.

Arama hareketi sona erdi. Bu maksatla sahile gelmeği itiyat edinen ahali de, zabıtanın çekilmesinden sonra oraya uğramaz olmuşlardı. Yalnız iki üç kişi kalmıştı.

Bu iki üç kişiden biri Lessingeridi.

Lessinger o sahilde dolaşmaktan aslâ geri kalmıyordu. Birbiri ardınca her gün oradaydı.

Üçüncü gün hava bozuktu. Soğuk bir poyraz, sahildeki kumları birbirine karıştırıyordu.

Fakat Lessinger araştırmaktan vazgeçmiyordu. Çünkü şimdiye kadar bulunan elmasların yalnız yedi tane olduğunu öğrenmişti. Ve bunların seçiminden anlamıştı ki, Romantik vapurunda Arabella Minter isimli kızın kendisine verdiği elmaslardan birisiydi. Fakat diğer elmaslar neredeydi?

Araştırmakta devam etti. Kumsalın her parçasını ayrı ayrı yokluyordu.

Fakat kumlar arasında elmas aramak kadar güç bir şey var mı?

Ogün öğleye doğru mühim bir keşifte bulundu. Kırık bir bira şişesi ele geçirmişti.

Elmasların bulunduğu yerden bir hayli ötede ele geçirdiği bu şişe parçasının acaba diğer parçaları neredeydi?

Şişe parçasının bulunduğu yeri bir müddet su kaplamış olduğu muhakkaktı. Zira şişenin üzerindeki etiket de sıyrılmış çıkmıştı.

Bununla beraber, Lessinger bira şişesini tanımakta güçlük çekmedi. Çünkü bu çeşit bira şişelerinin Romantik vapurunda bulunduğunu biliyordu.

Gerçi bu marka bira İngilterenin diğer yerlerinde de satılıyordu Fakat Lessinger şişenin boğazındaki mantarı çıkarınca, bunun mutlaka surette "Romantik,, vapuru için yapılmış olduğuna kanaat getirdi. Zira, mantarın alt yanında üç köşe bir işaret vardı. Bu işaret "Romantik,, gemisinin mensup olduğu kumpanyanın işareti idi. Sureti mahsusada o kumpanya için ısmarlanmış ve yapılmış şişelerdendi.

Yalnız arada bir fark vardı. Bu şişenin içinde bulunan kırk bin Sterlin kıymetindeki elmaslar ne olmuştu.

Lessinger başını sallayarak kendi kendine söyleniyordu:

— Hayret edilecek şey... Acaba elmasları kim aldı!?

(Devamı var)

İLKOKUL

Akşam Şarkısı

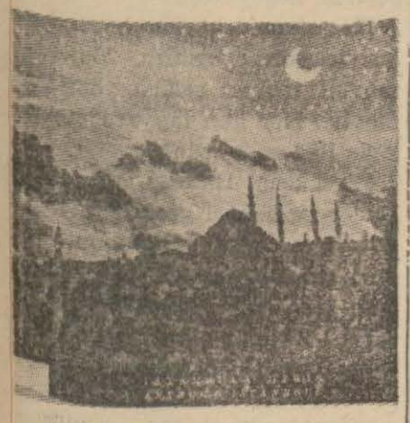

Işıklarla renkleri yandı
Nihayetsiz boşluklarda
Kızıllığa hep boyandı
Sanki ufuk boşluklarda
Yavaş yavaş renkler soldu
Karanlıklar iyice doldu.
Her tarafta sesler dindi
Hep gölgeler büyüyerek
Sessiz sessiz yere indi
Hafif hafif yürüyerek
Yavaş yavaş renkler soldu
Karanlıklar iyice doldu.
Karanlığı her yerinden
Sesi yırttı bir baykuşun
Birdenbire tâ derinden
Hüzün dolu kalp kuşun
Yavaş yavaş renkler soldu
Karanlıklar iyice doldu.

Mesude Kangar

Çikulâta istemiş

Küçük Sevim annesine yalvardı:

— Anneciğim dedi. Şurada bir çocuk var, demindenberi ağlayarak canı çikolata istemiş beş kuruş ver de kendisine verelim. Yazıktır.

— Aferin kızım. İşte insan fakirlere yardım etmeli çağır da buraya gelsin.

— ! ! ! !..

— Haydi çağır da beş kuruş vereyim.

— Anneciğim, çocuk karşımızda duruyor. İşte benim, tanımadın mı?

Öykü :

Açık kapı

Sıcak bir Temmuz günü çiftliğin sadık köpeği "Arslan,, ın canı sıkılıyordu. O aralık aklına, çiftliğin anbarında iki küçük yavrusile oturan Sarman geldi. Uzun zamandanberi Sarmanla konuşmamıştı. Şöyle gidip biraz çiftlik havadisi almak ne iyi olacaktı.

Arslan etrafına bakarak yürümeğe başladı. Her tarafa dikkatle bakıyor. Her şeyin iyi, yerli yerinde işleyip işlemediğini, civarda yabancı bulunup bulunmadığını anlıyordu. Arslan bütün çiftliğin en sadık bekçisi idi. Onun için, vazifesinde bir eksik olup olmadığını anlamadan Sarmanla rahat konuşamazdı. Kümese baktı, tavuklar dışarı çıkmışlar, sıcak güneşin altında ince toprakları eşeleyip tüylerinin arasını yıkayorlar, inek yavruları gölge yerlerde uyumuşlar, koyunlar uzaklardaki çayırda otluyorlardı. Arslan bütün bu işlerin böyle muntazam gittiğine pek memnun olmuştu. Sevinçle bir iki defa havladı ve anbara doğru ilerlemeğe başladı. Sarman küçüklerini samanlıkta uyurken bırakmış, yüzünü yıkıyordu. Arslanı görünce pek sevinmişti. Onu gülerek karşıladı.

Arslan terbiyeli bir köpekti. Hemen başını eğdi.

"Akşamlar hayırlı olsun Bayan Sarman,, dedi.

Sarman da: "Akşamlar hayırlı olsun Bay Arslan,, diye cevap verdi.

Arslan içeri girerken küçükleri sormağı da unutmadı:

"Küçükler nasıl, büyüyorlar mı?,,

Bu sual Sarmanın yüzünü güldürdü, çünkü yavrularını çok seviyordu:

"Küçükler mi, Bay Arslan? bir görseniz, öyle güzel oynayarak büyüyorlar ki!.. Cin, ötekinden daha neşeli; oynayacak hiç bir şey bulamazsa kendi kuyruğiyle oynar. Fakat, Şeytan ondan becerikli. Düzgün duvarlara tırmanmağı öyle seviyor, ve öyle yükseklere çıkabiliyor ki görseniz şaşarsınız. Dün konuşurlarken Şeytan anbarın damına tırmanarak çıkmak istediğini söyledi. Günün birinde belki de yapar.,,

Bay Arslan "Şüphesiz diyordu, şimdi çocuklar öyle hayret edilecek, güzel şeyler biliyorlar ki.,,

Sarman da Arslana çiftlikte ne olduğunu sormak istiyordu. "Çiftlikte ne var, ne yok Bay Arslan?,,

Arslan bunu bildiği için memnuniyetle "Hiç bir şey, her şey bildiğiniz gibi yolunda gidiyor. diyordu. Fakat, daha sözünü bitirmeden dışardan işittiği gürültü ile sıçradı. Dışarda bir fırtına oluyor gibi gürültüler vardı. Küçük yavrular bile uyandılar, ağlayarak ne olduğunu annelerine soruyorlardı.

Bu aralık tavuklar bütün kuvvetleriyle gıdaklıyor, horozlar ötüyor, ördekler vak vaklıyor, yavru inekler ağlıyor, yolun uzaklarından da koşan atların ayak sesleri geliyordu.

Zavallı Arslan ne olduğunu anlayamamıştı. O aralık boyunlarını uzatarak tıslayan kazlara "Ne oldu, ne var, rica ederim söyleyin.,, diye yalvarıyordu.

(Devamı var)

Hayvanların dili...

Kanarya:
Kollarım sarı sarı.
Kırlangıç:
Toplarım böcek arı.
Leylek:
Sıcak yerler gezerim.
Marti:
Denizde çok yüzerim.
Tavuk:
Gıd gıdak, gıd gıdak.
Horoz:
Sabah oldu, erken kalk.
Tavus:
Güzel renkli tüylerim.
Papağan:
İnsan gibi söylerim.
Ördek:
Gözlerim yerde, suda.
Kartal:
Gözüm piliç, horozda.
Çaylak:
Serviye yuva kurdum.
Serçe:
Büyük olmak dileğim.
Kumru:
Üsküdara gidelim.
Gece kuşu:
Gecelerin çocuğuyum.
Baykuş:
Ben de ne talisiz kuşum.

İki kulak

Annesi çocuğunu azarlıyordu:

— Sana kaç defa söyledim, misafirlerin yanında yaramazlık yapma. Hiç dinlemiyorsun, bir kulağından giriyor, ötekinden çıkıyor.

Çocuk güldü:

— Tabiî, dedi. Niçin insanın iki kulağı olmuş.

O para vermez ki!

Öğretmen hesap dersinde soruyordu:

— Baban ay başında bakkala otuz, sütçüye 45, ekmekçiye 60, kömürcüye 50 kuruş verse acaba kaç kuruş para vermiş olur?

Kâmıran düşündü. Sonra omuzlarını silkti:

— Beş para bile vermemiştir.

Kurbağalar

Yavrular artık kuvvetli kuyruklarile yüzebildiklerinden, faal bir hayat sürmektedirler. Balıklar gibi solungaçları — galsame vardır.

Tam büyüklükte bir kurbağa

KURBAĞANIN HAYAT TARİHİ

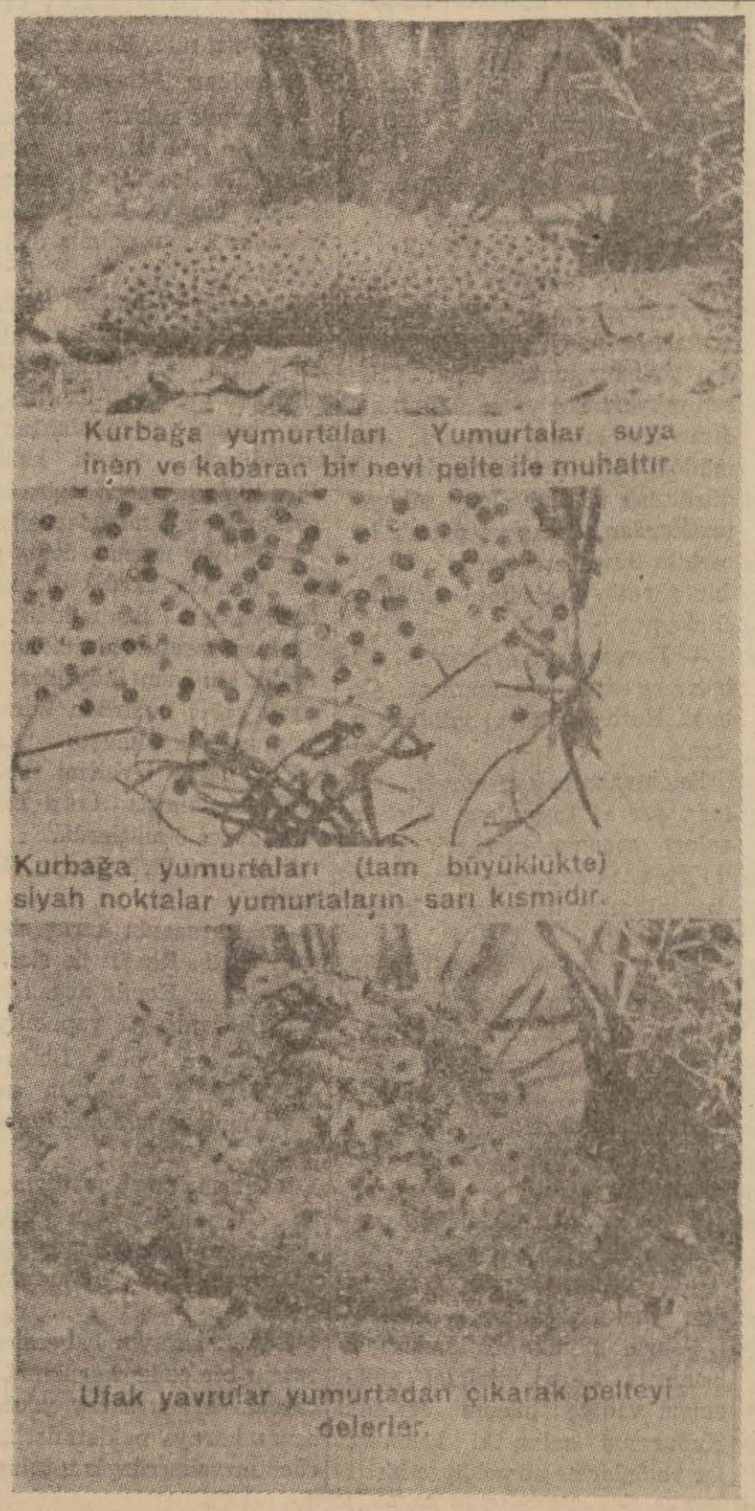

Kurbağa yumurtaları. Yumurtalar suya inen ve kabaran bir nevi pelte ile muhattır

Kurbağa yumurtaları (tam büyüklükte) siyah noktalar yumurtaların sarı kısmıdır.

Ufak yavrular yumurtadan çıkarak pelteyi delerler.

Evvelâ arka ayaklar meydana çıkar ve nefes almak için ciğerler teşekkül etmeğe başlar.

Sonra ön ayaklar büyür. Kuyruk hâlâ uzundur, lâkin tedricen kaybolacaktır.

Şimdi yavrunun kuyruğu küçüle küçüle bu hale gelmiştir ve yakında tamamen kaybolacaktır.

Romandan çevrilmiş hikâye

Mevsim rüzgârları

MEŞHUR İNGİLİZ MUHARRİRİ
Lovis Bromfield'ın bu isimdeki romanından
hülâsa eden:

Muzaffer Acar

Lort Esketh ile karısı, Ranşı. Pur Mihracesi tarafından şereflerine verilen muazzam ziyafetten dönmüşlerdi..

İkametlerine tahsis olunan muhteşem "yazlık saray" güzel EdWina Esketh'i şaşırtmadı. Kocası onu her türlü lükse alıştırmış, ihtişama kanıksamıştı.. Sonra bu Hindistan seyahatı onu inkisarı hayâle uğratmıştı..

Acaba buradan nasıl intibalar ile dönecekti?

Toz, kızgın güneş, pis koku, sonra bu ardı arası kesilmeyen dâvetler.. Cibinliğinin altına uzanmış kendi de dahil olduğu halde bütün dünyayı düşünüyordu.. Kocasının içeriye girdiğini bile hissetmedi..

— Ben Mihrace ile konuşurken sizin birlikte ortadan kaybolduğunuz o Randsom kimdi?.

— Lord Nolham'ın ortanca kardeşi.. Çok eskidenberi tanışırız..

— Hindistanda ne yapıyor?.

— Bilir miyim? Bir kaç senedenberi Ranşipur da yaşayor.. Burada daha az sıkılıyormuş.. O daima hayatından gayrimemnun, ve lüzumundan fazla içer, fakat iyi terbiye görmüş olduğu için bunu kimseye belli etmez..

— Anlamıyorum, kendinizi teşhir için neden böyle apdalları intihap ediyorsunuz?.

— Siz niçin Tom Randsom gibi adamları çekemiyorsunuz?. Çünkü Centilmenlerden nefret ediyorsunuz değilmi?.

— Haydi beni düşürmeye uğraşmayın.. Ben sadece Simpson doğmuş ve bugünkü mevkiime erişmiş olmakla iftihar ederim anlaşıldımı?

— Şu halde Albert mademki karımızın başka erkeklerle teması istemiyordunuz ohalde basit bir köylü ile evlenseydiniz, yoksa benimle Edura Doncaster ile değil.. Siz benimle iftihar etmek için evlendiniz, neticelerine katlanınız..

— Peki siz?. Siz niçin benimle evlendiniz?.

— Tabiî, çünkü artık ne babamda ne de bir kuruş param kalmadı, üstelik borçlarda başımızdanaşkın..

Lord Esketh bir lâhza baktı, yüzü sert manasını almıştı.. Ve bir söz söylemeden kalktı dışarı çıktı..

Ertesi gün Lord Esketh hasta düşmüştü.

Genç kadın Randsom'a şu mektubu yazıyordu:

"Dostum Tom.. Albert bu sabah ehemmiyetli bir şekilde hastalandı.. İyi bir doktora ihtiyacımız var.. Dün geceki ziyafette güzel bir Hindli doktor vardı.. Onu bize yollayabilir misin?."

Bu Hindli doktor hastahanenin şef operatörü Binbaşı Safti idi. Uzun boyu, adelî vücudu, mavi gözleriyle yüksek kata mensup bir Brahman tipi idi.. Moc Davit isminde orta yaşlı İskoçyalı bir hasta bakıcı ile birlikte çalışarak çok muvaffakıyetli netilere erişmişti.. Yeni bir hastahane inşa edilerek anana şekline girmiş olan pisliklerden kurtulunmuştu..

Randsom binbaşıyı sever ve takdir ederdi.. Fakat acaba doktoru bu serbest İngiliz kadınına yollamalı mıydı?. Randsom, EdWinayı herkesten iyi tanırdı.. Fakat diğer taraftan milyardar Lord Esketh'i binbaşıya tedavi ettirmemeğe de imkân yoktu..

Teşhis müthiş oldu.. Safti muayeneden sonra:

— Malarya? humma?. tifus, hatta belkide veba olabilir.. dedi,

— Aman bunlara nasıl tutulabilirki?.

Binbaşı güldü:

— Sivrisinekler bazan büyük İngiliz efendilerini de ısırmak nezaketsizliğini gösterirler..

EdWina hastanın odasında yalnız oturmuş düşünüyordu:

— Ne kadar haşin ve mağrur oldunuz Lord Esketh.. Gazeteleriniz, madenleriniz, fabrikalarınız, vapurlarınız, nihayetsiz bir zincir teşkil ediyor.. Hepsini satın aldınız.. Hatta karınızı bile..

Güzellik ve hassasiyetten de mahrumsunuz.. Size kimse tesir edemez, sizi yaralayamaz.. Ancak ben sizin hafif noktalarınızı bilirim.. Fakat şimdi artık her şey bitti.. Bir kaç saat sonra sokakdaki küçük bir dilenciden farkınız olmıyacak..

Bu hastalık saray erkânından birinin şehrin yüksek bir noktasındaki muazzam evinde bu gece vereceği ziyafete gitmesine mani olacakmıydı?

Güzel binbaşıya orada rastlayabilmesi ihtimali düşüncelerine istikamet veriyordu.

Dışarıda müthiş ağır bir hava vardı.. İki gündenberi başlayan yağmurlar ile beraber mevsim rüzkârları şehri hararetten bunaltıyor, her tarafı yakıp kavuruyor, her çeşit böcek ile dolmuş olan cibinlikleri kefene döndüriyordu..

O gece mutadından pek fazla içmiş olan Randsom güzel İngiliz kadının yanında oturuyordu., Yemekten sonra diğer kadınlarla birlikte uzaklaşınca Randsomda, Binbaşıya yaklaştı...

— Niçin, bazı vatandaşlarınız da zaman zaman bir panik, gözlerinde garip bir korku hasıl oluyor?.

Diye sordu.. Binbaşı mavi gözlerini kaldırdı:

— Buna Hind afeti derler.. Diye cevap verdi.. Hindistandan, topraklarının vahşetinden neş'et eden mistik bir hastalık bu.. Burada hayat gaddârdır, merhamet yoktur. Gök, yer, güneş, hepsi biamandır..

Burası vahşî bir mübalâğa memleketidir, gadrı her yerden daha merhametsizce hissedilir, güzellikleri de her yerden daha mükemmeldir. Her yerde düşmanımız olan tabiatbeşerin zekâ kuvvetile yatıştırılmıştır.. Hindistanda tabiat asla ehlileştirilemeyen bir canavardır ki...

Cümlesini bitiremedi: Masa sallanmağa başladı, üzerindeki bardakların kırılmasından çıkan şakırtı, kadınların feryatlarına karışıyordu.. Duvardaki tablolar yerlere düşüyor, sandalyalar devriliyordu.. Bütün ışıklar da sönmüştü.. Binbaşı:

— Randsom kadınları derhal evden çıkartmak lâzım..

Diye bağırdı..

Randsom'ın sesi duyuldu:

— EdWina yaralandınız mı?

Sakin bir ses cevap verdi:

— Hayır, fakat ne oluyoruz?.

Randsom, güzel İngiliz kadınını kapıya doğru götürürken birden yeni bir uluma, bunu takiben milyonlarca yılan ıslığını andıran bir sızıltı duyuldu.. Bir müddet sonra bu sızıltı, bir gök gürültüsü şeklini aldı, nihayet uzaklardan, beyaz ve parlak bir şeridin duvarları yıkarak büyük bir süratle ilerlediği görüldü.. Binbaşı:

— Feyezan, diye bağırdı.. Çabuk merdivenlere çıkınız.. Çabuk.. Herhalde baraj yıkılmış olacak..

Sel muazzam eve çarptı, salladı, sonra feryatları köpüren suları arasına gömerek şehre doğru uzaklaştı.. Bu kere şehirden yükselen feryatlar gökyüzünü kapladı..

— Oh Allahım.. Derhal hastahaneye gitmemiz lâzım..

Mis Mac Daid'in bu sözüne Randsom cevap verdi:

— Buna imkân yok.. Boğazınıza kadar su çıkar..

— Her ne hal ise bir kere tecrübe ediniz..

Diye, Binbaşı sakin bir cevapla bu münakaşayı kesti..

Ve çıktılar.. Randsom, taracadan şehri seyrediyordu.

Şehrin büyük bir kısmını su basmıştı.. Baraj yıkılmış gölün suları vadiye hücum etmişti.. Kudurmuş sular iki kasabayı, ler ve önlerine ne geldiyse birlikte sürükleyerek bütün şehri sarmışlardı.

EdWina ile Randsom ikinci katın çürük balkonunda yanyana bu feci afeti seyrediyorlardı..

— Binbaşı ile hastabakıcının muvaffak olabildiklerini zanne diyor musunuz? Sonra "yazlık saray" nereye düşüyor?.

— İşte ta karşısı..

— Oh, yarısı yıkılmış.. Her halde kocam ölmüş olmalı..

Hareketi yapmacak değildi.. Hadiseler hakikati gösteriyordu. Bir gün bir gece çay ve biskuvi ile beslenerek beklediler. Mösyö Bannerji'nin babası bu gürültü

yüzlerce çiftliği harap ettikten sonra önlerine yüzlerce insan, çocuk, hayvan, ağaç vesaireyi katarak şehre doğru hücm etmiş arasında öldü.. Genç Hindli hiç beklemeden babasının cesedini derhal damda yaktı..

Şefkatle beraber EdWina çamurlu sularda bir noktayı işaret ederek:

— Bakın!.

Diye bağırdı.. İşaret edilen cihette küçük bir kayık, yıkılan evler, devrilen çatılar arasında müşkilâtla ilerleyor, kısa eteklikli, beyaz gömlekli bir genç kız kürek çekiyordu..

— Oh Allahım!. Fern!.

EdWina, bu cesur kızı tanımayordu:

— Fern mi?. Kimdir bu ?.

Amerikalı Misyonerin kızı...

Ve kayık suların cereyaniyle mücadele ederek eve yanaştığı zaman Randsom, genç kızın gözlerinde, buraya kadar kendisini kurtarmak için gelmiş olduğunu okudu..

Randsom ev halkını teker teker taşıdı.. Son olarak evde kalan Fern'i de almağa gelince, genç kızı bir divan üzerine uzanmış buldu, yorgunluktan bitap düşmüş, uyuya kalmıştı.. Gürültüye gözlerini açtı, kucaklaştılar, sonra mırıldar gibi:

— Biliyor musun, dedi.. Böyle bir zamanda saadet duymaktan utanıyorum.. Bir müddet sonra yürüyerek sefarete geldiler.. Bir İngiliz Mülâzımı köprüleri uçurtarak şehri sulardan kurtarmağa muvaffak olmuştu..

Fecî haber birbirini takip etmeğe başlamıştı :Lord Esketh ve Mihrace ölmüşlerdi..

Polis müdürü Raşit, Randsom'a:

— Mihracenin karısı sizi istiyor.. Dedi.. Bir fil ile sizi almağa geldim.. Henüz ancak bu vasıta ile nakliyat yapabiliyoruz..

Randsom yolda Binbaşı ile Mis Mak Dait'in salimen hastahaneye vasıl olduklarını öğrendi..

Sular muttasıl çekiliyor, üzerlerinde akbabaların uçuştuğu şişmiş, korkunçlaşmış cesetlerle dolu tarlalar, yollar meydana çıkıyordu..

Büyük sarayın bahçesine muazzam bir çadır kurulmuş, Mehracenin karısı saray yıkıldıktan sonra buraya nakletmişti.. Öldürücü mevsim rüzgârrı tabiatın üzerinde sıcak bir ecel gibi dolaşıyor..

Randsom'a yol gösterdiler.

— Haşmetmaab içeride bekliyor.. Dediler.

Randsom kendisini asırlarca geriye dönmüş sanıyordu.. Çadırın mükellef bölmesinden Mihracenin karısı, saçlarını salmış, bağdaş kurmuş oturuyor, yalnız bu kere mutat hılâfına mücevherat taşımayordu.. Randsom o anda memleketin mukadderatına hâkim olan bu güzel kadını hayranlıkla seyrediyordu..

— Sizi gördüğüme çok memnun oldum Mösyö Randsom.. Yapılacak çok büyük bir iş var ve bunu başarabilecek yegâne adam da sizsiniz..

Polis müdürü Raşit derhal vaziyeti hülâsa etti: Kolera, humma tifo hastalıkları görünmeğe başlamıştı.. Telefon, telgraf, elektrik tesisatları bozulmuştu. Şimendifer hattı harap olmuş, şehrin bütün kuyuları, sarnıçları zehirlenmişti.. Her tarafı dolduran binlerce cesedi bir an evvel toplayıp yakmak icabediyordu.

Uzun müddet görüşüldü, sonra herkes yeni vazifesine başlamak üzere ayrıldı..

Bu arada şehre bir tayyare gelmişti.. Kral Naibi Lord Esketh ile karısına yardım göndermişti.

Randsom, güzel İngiliz kadınını aramağa gittiği zaman, onu Saftinin hastahanesinde, hastabakıcı yamağı kıyafetile bir karyolanın altını süpürür buldu..

— Kral Naibi, size bir tayyare yollamış..

— Ben gitmek istemiyorum:

Randsom sertlendi:

— Sizin yeriniz burası değil - dir.. Neden kalmak istiyorsunuz?. Güzel Binbaşı için mi?. Böyle bir zamanda onu rahat bırakın..

— Tom, bu kadar ahlâksızca düşünmeyiniz.. Doktoru ancak şöyle bir görebildim.. Mehracenin karısına beni yollamamasını rica ediniz..

Mihracenin karısı bu güzel İngiliz kadını sevmezdi:

— Şimdi neredEdir?. Ne işle meşguldür?. Diye sordu..

— Hastahanede çalışıyor..

— Ne gibi bir iş ile?.

— Altes, tasavvur buyurulacağı işlerin en ağırını yapıyor..

Mihracenin güzel kara gözlerinde bir istihza parıltısı belirdi:

Mis Mac Daid'in ona hafif bir iş vermeyeceğinden eminim.. Binbaşıya da fikrini sorunuz.. Eğer hadim olabilirse kalabilir..

***

Kırk sekiz saat bilâfasıla çalıştıktan sonra Safti hastahanedeki yatağının üzerine uzanmış uyumağa çalışıyor, fakat bir türlü muvaffak olamıyordu.. Gözlerinin önünde güzel EdWina' nın hayâli vardı..

Binbaşı, güzel İngiliz kadınının, saraydaki hayatında gördüğü parlak ateşli gözlerinden ziyade, felâket günü gördüğü perişan haline meftun olmuştu..

Ertesi gün de hastahaneye müracaat etmiş:

— Çalışmak isteyorum fazlasiyle tahammülüm vardır..

Demişti.. Misi Mac Daid derhal itirazına başlamıştı..

— Bu da Mis Fern gibi bizi rahatsız etmekten başka bir işe yaramıyacak.. Bu ikisi de hiç bir iş yapmasını bilmezler..

— Her ne hal ise bir tecrübe edelim de bulaşık yıkamağı, su taşımağı teklif edin.. Bizim böyle yardımcılara ihtiyacımız var..

Bunun üzerine bütün gazetelerin güzelliğinden, zenginliğinden kibarlığından hayranlıkla bahsettikleri Mis EdWinaya Mac Daid kadın işlerinin en aşağısını teklif ediyordu..

Güzel İngiliz kadını bu işleri memnuniyetle kabul etti..

Randsom Mihracenin karısının kararını bildirdiği zaman ikinci bir tereddüde düştü..

— Onun bize büyük yardımları dokundu.. Kalmak isteyorsa daima kalabilir..

Binbaşı güzel kadını yanından ayırmayordu..

Randsom düşündü: "Acaba EdWina niçin burada kalıyordu?...

Güzel Binbaşıyı baştan çıkarmak için mi?. O her şeyi yapabilirdi.."

Tayyare güzel EdWinayı almadan havalandı.. Yalnızca pilot ertesi gün için elzem olan ilâçları yetiştireceğini vadetti.

Fern de hastahanede en müşkil işler ile uğraşmağa başlamıştı.. Güzel EdWina hayatının bu dönüm noktasında kocasının öldüğü yerde yeni bir âşk havası peşinde koşuyordu.

Hastahanedekilerin hepsi fazlasiyle yoruluyorlardı. Maamafi umumî vaziyet selâhâ yüz tutmuştu.. Her gün tayyare vasıtasiyle ilâç geliyordu..

Bir akşam Binbaşı, Mis Mac Daid'e şu haberi veriyordu:

— Yakında demir yolunun tâmiri sona ermiş olacaktır. O zaman tecrübeli yardımcılar bulacağız.. Bu müşküller hallolacak..

Bu akşam nöbeti kim tutuyor?

— Mis EdWina..

— Bir dolaşıp bakayım.. Her şey yolundamı..

EdWina, üzerinde bir sürahi kaynamış su duran masanın başında oturuyordu.. Önündeki bloknotun bir sayfasında "Ölüler'" var diğerinde de "ölmek üzere olanlar" listesi vardı..

Kalktı, içeriye bir kova su götürmek lâzımdı.. Kovayı yaka'adığı zaman hemen yanı başında bir ses:.

— Bırakınız.. dedi.. Ben götüreyim..

Döndü güzel Binbaşı ile karşılaştı..

— Siz şayanıhayret bir kadınsınız.. Biliyormusunuz şaşılacak bir şekilde iş görüyorsunuz.. Sizi yalnızca güzel ve baştan çıkarıcı olarak gördüğüm zaman sizi tanımamış olduğumu şimdi anlayorum.. Fakat şimdi sizin hakkınızda çok yüksek bir kanaatım var ve artık size bundan bahsedebilirim..

Şimdi gidiyorum, fakat bundan sonra birbirimizin ne düşündüğümüzü tamamen bileceğiz..

Ve güzel kadını saadetten mestederek uzaklaştı.

EdWina'nın başında tatlı bir uyuşukluk vardı..

— Ben bütün hayatımı bu mesut dakikayı idrâk için yaşadım..

Diye düşündü.. Hindistana geldim, öldürücü mevsim ruzkârlarına göğüs verdim, niçin?.. Tek bu arzum tatmin olunsun, bu his duyulsun diye..

* * *

Susuzluktan ölüyordu.. Biraz kaynamış su içti.. Fakat birdenbire dehşetle titredi.. Zehirli bardağı kullanmıştı..

Fakat bir müddet sonra bir daha bunu düşünmedi bile.. Vazifesine yeni bir âşkla sarılmıştı.. Bir gün Binbaşı yumuşak elini tutup:

— Oh EdWina hararetin var senin..

Dediği zaman tatmin edilmiş emelleri ile beraber hayatının da sona ereceğini anladı..

— Çok şükür yarabbim.. Çok şükür.. Diye düşündü.. Ben ki artık istediğime eriştim.. Ben ki artık biliyorum.. Mesudum..

Randsom ölüm tehlikesini kabul edemiyor:

— Hayır ölmiyecektir.. O fevkalâde bir kadındır.. Siz onu benim kadar iyi tanımazsınız.. O ölümü yenecektir..

Diyordu, Binbaşı müteessir, cevap verdi:

— Heyhat.. Ne yazıkki aksi görünüyor, ölümü isteyor. Esasen en büyük tehlike burada.. Hastalığa mukavemet gösteremiyor ve bu hareketile ruhunun tatmin edilmiş olduğu gözlerinden okunuyor.. Her halde fevkalâde bir kadın..

Güzel EdWina bütün mücevheratını Fern"e terk ederek öldü.. Bir müddet sonra da Tom Ranssom ile Fren evlendiler.

Her ikisi de yeniden yapılmağa başlanan bu harap şehirde, mevsim ruzkârlarına göğüs vererek, güzel EdWina'nın ölmiyecek olan hatırasile başbaşa yaşamağa karar vermişlerdi.

MUZAFFER ACAR

Tayyare Piyangosunun dünkü keşidesinde kazanan numaralar

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
104	50	980	50	11033	50	985	30	390	30	838	50	616	30
112	500	5025	30	71	30	18020	30	408	30	866	30	740	30
168	30	276	30	91	30	116	30	418	30	884	50	744	100
283	100	294	30	168	30	219	30	435	100	904	30	779	30
368	50	317	200	225	50	248	50	459	200	988	30	771	30
369	50	373	200	407	30	262	50	475	30	29125	30	782	50
379	30	449	100	495	100	348	30	483	30	227	30	820	200
508	3000	505	50	517	30	512	100	491	50	243	30	844	50
516	30	550	30	528	100	542	100	494	30	382	50	35007	100
577	50	556	30	587	30	598	100	510	30	389	50	226	30
624	50	598	30	608	30	689	100	618	30	394	30	279	500
778	30	653	50	838	500	704	30	677	30	449	50	323	100
820	30	738	50	934	30	729	200	685	30	503	30	468	30
828	50	929	50	12067	50	736	50	693	30	547	100	576	50
851	500	939	30	188	50	756	50	789	50	599	50	602	30
907	30	981	50	246	100	786	30	843	30	600	50	627	50
936	50	6034	30	277	30	802	50	852	30	674	50	717	30
955	30	406	100	428	50	836	15000	994	1000	831	30	731	50
968	50	416	50	509	50	849	30	24025	100	842	100	780	30
991	30	419	30	520	50	18141	50	29	50	944	30	819	30
1039	30	460	30	688	50	182	30	74	30	30012	30	822	30
50	50	489	500	801	50	339	30	129	50	93	30	850	200
131	50	550	50	902	50	346	50	161	30	301	50	909	100
354	100	583	30	915	50	363	30	177	30	341	100	36075	500
399	30	671	50	941	100	486	30	204	50	474	50	231	50
460	30	690	30	934	30	525	200	255	50	540	30	262	30
521	200	711	30	954	30	830	500	335	30	558	200	299	50
621	30	842	200	13167	30	854	30	354	30	722	30	346	30
668	100	905	30	384	30	859	30	424	30	753	100	529	30
674	30	919	30	427	50	19028	30	644	50	837	200	663	30
758	50	925	30	439	200	92	30	704	50	985	50	686	50
841	100	940	30	447	30	156	500	705	30	31036	50	710	30
852	30	7034	50	477	30	171	30	771	30	307	30	918	30
866	50	118	30	592	30	353	30	784	30	654	30	936	100
943	30	154	50	639	100	486	30	788	200	723	30	944	30
984	50	275	30	732	100	846	30	824	50	831	50	951	100
2077	30	410	50	754	50	918	50	848	100	928	30	37053	50
162	30	411	50	781	50	921	200	948	50	931	30	95	500
191	50	419	50	783	50	20001	50	25191	50	32045	500	107	30
241	30	531	50	952	30	55	30	323	200	108	50	113	50
256	1000	578	500	954	30	64	30	355	50	134	30	128	30
352	200	597	50	960	100	80	30	416	50	182	50	142	30
368	50	656	30	14153	30	128	30	458	30	199	500	376	30
391	30	692	30	168	50	225	100	505	50	310	30	384	200
462	50	707	30	197	100	245	30	712	30	312	50	422	50
545	500	944	30	389	30	338	50	857	100	321	30	505	30
634	30	8019	50	396	30	365	50	898	30	373	30	512	30
853	50	118	50	409	30	418	50	26072	30	405	30	747	50
877	50	155	50	427	100	514	200	106	50	449	50	890	50
900	50	255	50	462	30	530	30	242	30	513	50	38012	50
964	30	298	50	536	50	564	50	353	50	543	50	34	30
3080	30	311	50	628	50	565	50	653	50	571	50	37	30
131	30	370	30	760	50	799	50	744	30	688	50	38	200
235	50	460	30	840	50	837	50	744	30	614	30	88	30
323	30	509	30	841	3000	946	30	930	50	718	50	149	1000
421	30	624	50	886	50	954	50	27088	100	772	50	153	30
530	50	676	50	934	100	21029	30	85	30	858	30	169	50
585	30	683	30	935	30	84	30	113	30	878	30	233	50
640	30	955	50	15132	50	170	30	387	30	899	200	267	30
664	100	990	30	376	200	242	30	426	30	911	30	291	50
683	30	9013	50	456	30	276	200	492	200	921	30	314	50
723	30	83	50	493	30	430	30	529	50	978	100	380	50
761	30	110	30	543	30	581	50	604	30	33059	30	472	30
789	30	199	50	767	50	690	50	717	30	196	30	531	50
843	30	265	200	809	30	747	50	825	50	201	50	588	50
856	30	367	100	810	30	928	30	855	30	407	30	620	30
935	50	439	30	827	30	944	30	890	50	513	30	675	50
940	200	464	30	831	50	973	50	28023	30	572	50	693	50
951	30	532	100	936	30	980	50	70	30	664	30	710	30
960	50	557	30	16005	50	22029	30	82	50	696	50	729	30
983	30	608	30	22	30	34	50	86	200	788	30	758	50
4008	100	687	100	155	30	141	30	125	30	804	30	792	30
319	30	716	30	179	50	280	30	250	50	830	30	827	30
390	50	721	30	226	50	328	30	287	200	888	30	886	30
400	30	727	50	250	50	628	30	290	50	935	100	896	50
525	50	861	30	286	30	629	30	330	30	938	100	921	50
530	30	932	30	290	100	641	30	353	30	958	50	998	50
531	500	933	30	326	30	901	50	427	200	978	500	39174	30
677	30	937	30	344	50	918	50	463	50	34122	30	279	50
678	30	10035	50	429	30	919	50	502	50	243	30	341	100
766	200	525	50	582	50	932	30	625	30	262	50	536	50
888	200	526	100	696	50	23044	50	661	30	320	30	723	50
892	30	676	30	721	30	89	500	703	100	380	50	786	30
897	500	821	30	842	30	132	30	796	50	382	30	958	30
909	50	865	100	878	30	149	50	832	30	605	50	972	50
947	30	899	30	912	50	173	50						

Biletlerine ikramiye çıkmış olanlar Eminönünde Tekkollu Cemal kişesinden ikramiyelerini alabileceklerdir

Haricî Askerî Kıtaatı Satınalma Komisyonu ilânları

28—6—939 çarşamba günü saat 10 da Mardinde mevki Sa. Al. Ko. nu tarafından 280 ton ekmeklik un ve aynı birlik için aynı günde saat 11 de 72 ton sığır veya keçi eti kapalı zarfla satın alınacaktır. Un'un ilk teminatı 1945, sığır etinin 1188, keçi etinin 1410 liradır. 2490 sayılı kanunun isteklerine göre taliplerin yukarıda yazılı gün ve saatlerden asgarî bir saat evvel evrakı müsbite ve teminat mektuplarını Ko. na göndermiş bulunmaları şarttır. Arzu edenlerin şartnameleri görmek ve okumak üzere Mardinde mevki Sa. Al. Ko. na müracaatları. (1029) (3863)

***

Ankara garnizon birlikleri için 180000 kilo koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 81000 lira ilk teminatı 5300 liradır. Eksiltmesi 19—6—939 pazartesi günü saat 15 tedir. Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve satinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankarada Lv. âm. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (1030) (3864)

* * *

150000 kilo sığır eti kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. İlk teminat 1800 liradır. İhalesi Dörtyolda belediye dairesinde 20—6—939 salı günü saat 15 de yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Dörtyolda A. Sa. Al. Ko. vermeleri. (1031) (3865)

* * *

Ankara garnizon birlikleri ihtiyacı için 320 ton sığır veya keçi eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 112000 lira ilk teminatı 6850 liradır. Eksiltmesi 20—6—939 salı günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3. cü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankarada Lv. âm. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (1032) (3866)

* * *

Cinsi	Miktarı kilo	Mu. be. Lira	Mu. te. Lr.	Kr.	Eksiltme gün saati
Sığır veya keçi eti	90000	22500	1687	50	23-6-939 saat 9 da
Koyun eti	15600	6240	468		„ „ „ „ 10,30
Kuru ot	600000	19280	1446		24 „ „ „ „ 9
Odun	68000	10200	765		„ „ „ „ 10,30

Adanadaki askerî birliklerin ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarlarile bedelleri ve ilk teminatları yazılı dört kalem mevat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İşbu mevadın hizalarında gösterilen gün ve saatlerde zarflar açılacağından kanunî şekilde yazılmış teklif mektuplarının tayin olunan saatten bir saat evvel Adanada Tüm. Sa. Al. Ko. na verilmiş bulunacaktır. Şartnameleri, İstanbul, Ankara Lv. âm. ve Adana Tüm. Sa. Al. Ko. da her gün görülebilir. (1038) (4017)

* * *

Beher metresine tahmin edilen fiat 60 kuruş olan 1,400,000 metre yazlık elbiselik bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 15—6—939 perşembe günü saat 11 dedir. İlk teminat 37350 liradır. Evsaf ve şartnamesi 42 lira mukabilinde Ankarada Ko. dan alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektupları ile birlikte ihale saatinden en az bir saat Ankarada M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (1027) (3708)

* * *

Kayseride bir montaj hangarı kapalı zarf usulile yapılacaktır. Muhammen bedeli 149.732 lira 89 kuruş olup ilk teminat miktarı 8737 liradır. Kapalı zarfla eksiltmesi 30 - 6 - 939 Cuma günü saat 15 de Vekâlet Satınalma Ko. da yapılacaktır. Şartname ve resimler 750 kuruş mukabilinde Ko.dan alınabilir. İhaleye iştirâk etmek için bir hafta evvel hava müsteşarlığı inşaat şubesinden vesika almak şarttır. İsteklilerin kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V. Satınalma Ko.na makbuz mukabilinde vermeleri. (1055) (4125)

***

12 - 6 - 939 günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 161,804 lira 82 kuruş keşif bedelli Ankarada Muhafız alayı hayvanatı için iki ahır inşaat şartnamesinin teslim ve tediye şartlarında değişiklik yapıldığından evvelce yapılan ilânlar hükümsüz addedilerek yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Ve eksiltme günü olarak 27 - 6 - 939 Salı günü saat 11,30 tesbit edilmiştir. İlk teminat 9340 lira 24 kuruş şartnamesi ve sair evrakı 810 kuruşa adı geçen Ko.dan alınır. Eksiltmeye girecekle-rin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3 cü maddelerinde yazılı belgelerle bu gibi işlerle meşgul tüccardan olduklarına dair vesaikle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri (9) (4155)

***

12 - 6 - 939 da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 80,902 lira 41 kuruş keşif bedelli Ankarada Piyade Alayı hayvanları ahırı inşaatına ait idarî şartnamesinin tediye ve teslim şartlarında da değişiklik yapıldığından evvelce yapılan ilânlar hükümsüz addedilerek yeniden eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 27 - 6 - 939 Salı günü saat 11 de Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat 5295 lira 12 kuruş olup şartnamesi vesair evrakı 405 kuruşa adı geçen komisyondan alınabilir. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3 cü maddelerinde yazılı belgelerle bu gibi inşaat işlerile meşgul tüccardan olduklarına dair vesaikle teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. ((8) (4157)

Dr. Necaettin Atasagun

Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. *(Telefon:* 23953)

GÖZ HEKİMİ

Murad Rami Aydın

Pazardan başka her gün saat 2 - 6 ya kadar Taksim - Talimhane Urfa apartıman No. 10. Teelfon: 41553.

ZAYİ

2177 numaralı araba ehliyetimi zayi ettim. Her kim bulduysa adresime getirdiği takdirde iki lira hediye vereceğim. *Yenikapıda arabacı* LÂTİF

SAHİBİ : ASIM US
Neşriyat Müdürü: *R. Ahmet Sevengil*
Basıldığı yer: **VAKIT Matbaası**

DENİZLER

12 Hazirandan 19 Hazirana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Aksu), Perşembe 12 de (Tarı), Pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Antalya), Cumartesi 18 de (Mersin). Sirkeci rıhtımından.

İzmit hattına — Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.

Mudanya hattına — Pazartesi 13 te ve diğer günler 8.45 de (Trak) sistemi vapurlardan biri. Cumartesi ayrıca 13.30 da ve Pazar ayrıca 20 de (Sus). Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus), ayrıca Çarşamba 20 de (Mersin), Cumartesi 20 de (Antalya).

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Saadet), Cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rıhtımından.

İzmir sür'at hattına — Pazar 11 de (Ege). Galata rıhtımından.

Mersin hattına — Salı 10 da (Konya), Cuma 10 da (Dumlupınar). Sirkeci rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerden öğrenilir.

Karaköy Acenteliği	—	Karaköy, Köprübaşı	42362
Galata Acenteliçi	—	Galata, Deniz Ticareti Müd. binası altında	40133
Sirkeci Acenteliği	—	Sirkeci, Yolcu Salonu	22740 (4160)

Deniz Levazım ilânları

Tahmin edilen bedeli 4283 lira 52 kuruş olan 44160 adet 0 ilâ 4 No. zımpara bezi 17 haziran 939 cumartesi günü saat 11,30 da açık eksiltme suretile alınacaktır. İlk teminatı 313 lira 13 kuruş olan zımparaların şartnamesini görmek isteyenlerin her gün komisyona müracaatları. "3942„

***

	Tahmin edilen bedeli	M. Teminatı
25 ton Soda	1062.50 lira	79.69 lira
15 „ arap sabunu	3112.50 „	233.44 „

Yukarda yazılı iki kalem malzeme 17 haziran 939 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme suretile alınacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte ve şartnamesini görmek isteyenlerin her gün Kasımpaşadaki komisyona müracatları. (3943)

Nafıa Vekâletinden:

27—6—939 salı günü saat 11 de eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 50 ton 115000 adet galvanize tirfon bilâhara hasıl olan ihtiyaç dolayısile arttırılarak 280000 adet ve takribî 122 ton üzerinden Mersinde sif teslim şartile ecnebi malı için 17080 lira muhammen bedelle, kapalı zarf usulü ile yeniden eksiltmeye konulmuştur.

Yerli malı için de teklifte bulunulabilir.

Eksiltme 7—7—939 cuma günü saat 11 de Ankarada Nafıa Vekâleti binasında malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat miktarı 1281 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik, ile birlikte aynı gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1864) (3463)

Türkiye Büyük Millet Meclisi inşaat Komisyonundan:

1 — Ankarada Yenişehirde Devlet mahallesinde yeni yapılacak olan Büyük Millet Meclisi binasının 30 Mayıs 1939 tarihinde mukarrer olan ihale gününde verilen teklif, komisyonca lâyık hadde görülmemiş olduğundan eksiltmenin yeniden yapılması takarrür etmiştir.

2 — İhale 26 Haziran 1939 pazartesi günü saat on beşte kapalı zarf usulü ile Büyük Millet Meclisi inşaat komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — İsteklilerin evvelce gazetelerle 14, 20 ve 27 Nisan 1939, 4, 11, 19 Mayıs 1939 tarihlerinde ilân edilen şartlara göre hareket etmeleri lâzımdır.

4 — 19 Haziran 1939 pazartesi günü öğleye kadar malî ve fennî ehliyet vesikalarını inşaat komisyonuna bir arzuhal ile tevdi ederek eksiltmeye girebilmek için lâzım olan vesaiki almaları şarttır. (2093) (3893)

1939 Resimli Hafta

Memleketimizin en güzel ve en ucuz haftalık gazetesidir

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Yolcu katarlarında izdihamı önlemek ve yolculuğun daha müsait şartlar altında yapılmasını temin etmek maksadile 15—6—939 tarihinden itibaren Ankara — Haydarpaşa — Ankara arasında işleyen 1 ve 2 No. lı Anadolu ekspres katarlarile 3 ve 4 No. lı sürat karatlarındaki birinci ve ikinci sınıf arabalarda mevcut yer adedi nisbetinde bilet satılması mukarrerdir.

Bu katarlarla seyahat etmek isteyen yolcular beher birinci sınıf yer için 25 kuruş ve beher ikinci sınıf yer için 20 Kr. tediye etmek şartile:

A) Ankarada Haydarpaşa arasında ve mütekabil her gün seyrüsefer eden 1 ve 2 No. lu Anadolu sürat katarı:

B) Pazar, Salı, Çarşamba ve Cuma günleri Ankaradan hareket eden 3 No. lu sürat katarı:

C) Pazar, Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri Haydarpaşadan hareket eden 4 No. lu sürat katarı:

İçin Ankara ve Haydarpaşa mebde garları ile Polatlı, Eskişehir, Karaköy, Bilecik, Arifiye ve İzmit mutavassıt istasyonlardan yer kuponu temin edeceklerdir.

Yer kuponlarının satış mahalleri ve zamanları:

1 — Ankara garı

A) 3 No lu katar için katarın hareket saatinden 24 saat evvel ve 1 No. lı Anadolu katarı için katarın hareket edeceği günün saat 8 inden itibaren.

2 — Haydarpaşa garı.

A) 4 No. lu sürat katarı ile 2 No. lu Anadolu sürat katar için hareket saatinden 24 saat evvel;

3 — Polatlı istasyonu:
Bu katarların Ankara ve Eskişehirden hareketlerinden sonra,

4 — Eskişehir garı:
Polatlı ve Karaköyden hareketlerinden sonra,

5 — Karaköy istasyonu:
Eskişehir ve Bilecikten hareketlerinden sonra;

6 — Bilecik istasyonu:
Eskişehir ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;

7 — Arifiye istasyonu:
Bilecik ve İzmitten hareketlerinden sonra;

8 — İzmit istasyonu:
Haydarpaşa ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;
Yer kuponları satacaklar.

Mutavassıt istasyonlar kendi emirlerinde kalacak serbest yer nisbetinde yer kuponu satılabilecektir.

Yolcuların aldıkları yer kuponlarını gidecekleri mahallere ve kondüktörler tarafından toplanıncaya kadar muhafaza etmeleri lâzımdır.

1 ve 2 No. lu Anadolu sürat katarlarındaki bütün birinci ve ikinci sınıf yerlerin evvelden kapatılması zarurîdir. Yer kuponu almamış olan yolcular bu katarlarla seyahat edemezler.

3 ve 4 No. lu katarlarda yer kuponu almıyan yolcular bu katarlarda bulunan serbest arabaya binebilirler. Yer kuponu almaksızın No. lu yerleri işgal eden yolcular işgal ettikleri yerleri terketmeye mecburdurlar.

Bu mevzu hakkında Ankara ve Haydarpaşa garlarının istihbarat bürolarında daha mufassal malûmat alınabilir.

Umumî istirahatin ve herkesçe matlûp intizamın temini için sayın halkımızın istasyon ve katar memurlarının tavsiyelerine uymalarını ve tahsis edilip kuponları verilen yerlerden başka yerlere oturmamalarını ve herhangi bir hoşnutsuzluk vukunda dileklerini istasyon ve katar memurları yanında bulunan şikâyet defterlerine yazmalarını ehemmiyetle rica ederim. (4023)

UMUMI MÜDÜR

***

Muhammen bedeli 7088 lira olan muhtelif zımpara taşları 28 - 7 - 1939 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (531,60) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (4169)

İstanbul Belediyesi İlânları

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteninde Şerifağa sokağında 3 N. dolap.	6,00	0,45
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteninde Şerifağa sokağında 114 N. dolap.	30,00	2,25
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteninde Divrik sokağında 70 N. dükkân.	15,00	1,13
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteninde Yeni parçacılar sokağında 16 N. dükkân.	24,00	1,80
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteninde Takkeciler sokağında 22 N. dolap.	12,00	0,90
Üsküdar Bahçedede mahallesinde Hâkimiyeti Milliye sokağında Ahmediye medresesi	36,00	2,70
Üsküdar Tenbel Hacı Mehmet mahallesinde Demirciler sokağında N. 71 dükkân.	90,00	6,75
Ortaköyde Cavitağa mahallesinde Eski Türk sokağında N. 2 dükkân.	24,00	1,80
Ortaköy Cavitağa mahallesinde Serkis sokağında Cavit ağa mektebi.	48,00	3,60
Beşiktaş Şenlikdede mahallesinde Dere sokağında Hazine vekili Hacı Osman ağa mektebi	80,00	6,00
Çakmakçılarda Dayahatun mahallesinde Valde hanının N. 25 odası.	35,00	2,63

Yukarda semti, senelik muhammen kiraları yazılı bulunan mahaller teslim tarihinden itibaren birer sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri Encümen kaleminde görülebilir. İstekliler hizalarında yazılı ilk teminat makbuz veya mektubile birlikte 19 - 6 - 939 Pazartesi günü saat 14,30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (1) (3912)

Bir çift kara sinek bir ayda 1.500.000 olur

Malarya, trahom, sıtma, çiçek, dizanteri, kara humma, verem, şarbon, kolera gibi birçok salgın hastalıklar taşıyan sinek, tahtakurusu, pire, güve ve bütün haşaratı.

FAYDA

ile imha ediniz.

FAYDA bütün haşeratı öldürücü mayilerin en iyisi ve müessiridir. Kat'iyyen leke yapmaz. Kokusu lâtif ve sıhhidir. Adi gazı boya karıştırarak ve süslü Avrupa ve Amerika etiketi ve markası kopye rak FAYDA yerine satmak istiyenler vardır. Sakınınız.

Deposu: Hasan deposu, Sirkeci Liman hanı altında

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan

1280 metre arka çantalık bez müteahhit nam ve hesabına 19 Haziran 939 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 2240 lira, ilk teminatı 167 liradır. Nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (3) (3926)

***

85 santim genişliğinde yüz bin metre patiska alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 14 Haziran 939 çarşamba günü saat 15 İst. Tophanede levazım âmirliği satınalma Ko. da yapılacak. Tahmin bedeli 30000 otuz bin lira ilk teminatı 4500 liradır. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel Ko. na vermeleri. (685) (3671)

* * *

204 çift futbol ve 206 çift hendbol fotini müteahhit nam hesabına 20 Haziran 939 salı günü saat 14 de Tophanede Lv. âmirliği satın alma Ko. da açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 1988 lira 80 kuruş ilk teminatı 149 lira 16 kuruştur. Nümuneleri Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (697) (3888)

* * *

169 çift boks ayakkabısı müteahhit nam ve hesabına 19 Haziran 939 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Lv. âmirliği satın alma Ko. da açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 5[illegible] ra 25 kuruştur. İlk teminatı 41 lira 19 kuruştur. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (701) (3889)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve nümunesi mucibince 75000 adet 45 [illegible] tabanca fişeği açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli sif 3435, muvakkat teminatı 25[illegible] liradır.

III — Eksiltme 19—VI—939 pazartesi günü saat 10,30 da [illegible] bataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubede parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltmeiçin tayin edilen günde % 7,5 [illegible] venme paralarile mezkûr komisyona gelmeleri. (3738)

Saraç el işi ve makine kalfası ile makine ile diker erkek ve kadın terzi aranıyor

1 — Tophanede 2. No. lu dikim evi için saraç el işi ve makine kalfası ve ayrıca makine ile elbise diker erkek ve kadın terzi alınacaktır.

2 — Yaş ve askerlik nazarı dikkate alınmıyacaktır.

3 — Ücret haftalık verilmek üzere taliplerin hüsnühal tifo aşı kâğıtlarile birlikte hemen dikim evi müdürlüğüne müracaatları. (5) (4000)